TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! — SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

# VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 59 — 1924 | Tiistaina, toukokuun 20 p. — Tues. May 20 | VIII Vuosik. - Vol. VIII

## Englannin ja Venäjän välien selvittely osottautuu vaikeaksi

Lontoo. — Englannin ja Venäjän neuvostohallituksen välillä käytäviä neuvotteluja koskevissa virallisissa tiedonannoissa puhutaan näiden maiden edustajain välillä vallitsevista jyrkistä erimielisyyksistä velkoja ja muita rahallisia asioita koskevien kysymysten suhteen. Neuvottelut ovat olleet komiteain varassa jo kuukauden päivät. Vasta t.k. 15 päivänä kokoontuivat kummankin maan edustajat täysi-istuntoon. Neuvotteluja ei kuitenkaan voitu jatkaa kuin yhden päivän, jonka jälkeen yhteisestä sopimuksesta päätettiin keskeyttää istunto toukokuun 20 päivään, jolla välin neuvostohallituksen edustajat voivat tiedustella hallituksensa mielipidettä eräitten Englannin edustajain tekemien ehdotusten suhteen.

## Pastori Delormen murhajuttu

Montreal. — Pastori A. J. Delorme, jota syytetään velipuolensa murhasta, joutuu uudelleen oikeuden eteen ensi syyskuun istuntokaudella. Delormen juttu on ollut jo kaksi kertaa oikeuden käsiteltävänä, mutta kummallakaan kerralla ei lautakunta ole päässyt yksimielisyyteen hänen syyllisyydestään tai syyttömyydestään.

Pastorin lakimies on pyytänyt puolustettavansa laskemista vapaalle jalalle takausta vastaan, joka häneltä tähän saakka on kielletty. Tuomari on selittänyt ottavansa anomuksen harkinnan alaiseksi.

## 400 italialaista siirtolaista pidätetty Halifaxiin

Halifax. — Jonkun verran pettymystä lienevät tunteneet ne 400 italialaista siirtolaista, jotka aikoivat Ontarioon ja Quebeciin uutisasukkaiksi, ja jotka saapuivat tänne äskettäin höyrylaiva Americalla, kun heille ilmotettiin että he eivät saakkaan jäädä tänne asumaan.

Joukkue jossa on miehiä, naisia ja lapsia on ymmällä siitä jos heidät palautetaan takasin Italiaan. Nyt he ovat siirtolaistalolla odottamassa liittohallituksen siirtolaisviranomaisten päätöstä. On huomattu, että kaksi kolmasosaa niistä 630 siirtolaisesta, jotka äskettäin saapuivat tänne, eivät olekaan farmareita kuten he olivat uskotelleet viranomaisille kotimaassaan, vaan ovat sekatyöläisiä ja pikkukauppiaita. Fyysillisesti ja taloudellisesti he täyttävät kaikki siirtolaislakien asettamat vaatimukset.

## Albaniassa ennustetaan sotilasdiktatuuria

Rooma. — Tiranasta, Albaniasta tiedotetaan, että siellä tapahtuneen kahden Yhdysvaltain kansalaisen murhan johdosta valtiollinen asema on käynyt siinä määrin kriitilliseksi, että maa voidaan julistaa sotilasdiktatuurin alaiseksi.

## Kaasutyöläiset lakossa

Dublin, Irlanti. — Kaasutyöläisten lakon seurauksena ovat kaasua käyvät teollisuuslaitokset joutuneet seisauksiin.

## Kaivosmiesten lakiehdotus ei läpäissyt

Lontoo. — Parlamentti on kieltäytynyt hyväksymästä lakiehdotusta kaivosten kansallistuttamisesta 264 äänellä 168 vastaan. Työväenhallituksen antamassa virallisessa lausunnossa sanottiin, että se ei ole asettunut kannattamaan lakiehdotusta kaivosten kansallistuttamisesta.

Lakiehdotuksen esitti Walesin kaivosalueelta oleva sosialisti George Hall. Lakiehdotuksensa suhteen hän lausui, että mainarit ovat jo ihmispolven ajan vaatineet kaivosten kansallistuttamista. Lakiehdotuksen takana olevat työväenedustajat selittivät, että Englannissa on 1,200,000 mainaria, ja että heidän perheensä lukuun otettuna kaikkiaan noin viisi miljoonaa ihmistä on suoranaisesti riippuvaisia kaivosteollisuudesta, joka nykyisen omistusoikeuden pohjalla on huonoissa käsissä. He painostivat kaivoksien kansallistuttamisen etevämmyttä ja mahdollisuutta ottamalla esimerkkiä sota-ajan kokemuksista, jolloin kaivokset olivat hallituksen kontrollin alaisena.

## Tanskan työväenhallitus ehdottaa sotalaitoksien poistamista

Köpenhamina. — Tanskan uuden työväenhallitus on ilmottanut, että se tulee esittämään täydellistä sotalaitoksien poistamista. Lakiesitys tullaan esittämään hallituksen taholta parlamentille ensi syksynä. Muodoltaan se tulee olemaan jokseenkin samanlainen kuin sos.-dem. puolue on jo ennemminkin esittänyt, mutta joka ei ole läpäissyt parlamentissa.

Kysymyksen alaisessa esityksessä tulee olemaan perustana täydellinen aseista riisuminen. Maa- ja meriväestö vähennettäisiin niin vähäiseksi, että ainoastaan jätettäisiin joitakin tarpeellisia vartijastoja rajapuolustuksiin maalla ja merellä.

Lakiesitys, suunnitelman mukaan tullaan asettamaan kansan yleisäänestykselle ennenkuin se tulisi voimaan. Syysmanooverit tullaan peruuttamaan ja parlamentilta tullaan vaatimaan sotilasmanooverien tykkänään lakkauttamista.

Nykyinen hallitus osottaakseen, että se on "työväenhallitus" on armahtanut yhden syndikalistin, joka on saanut virua jo vankilassa 14 kk. siitä syystä, että hän kieltäytyi yhtymästä armeijaan. Neljä kommunistia, jotka on tuomittu katumellakoista, on myöskin armahdettu.

## Nova Scotian mainarien konventioni on istunnossa

New Glasgow, N. S. — Melkein kaikki Nova Scotian hiilenkaivajain järjestön paikallisosastot ovat edustettuna täällä koolla olevassa hiilenkaivajain konventionissa. Porvarilehtien edustajia ei ole laskettu kokoukseen. Sen johdosta kun useat paikallisosastot ovat huonoissa rahavaroissa, on edustajamäärä rajotettu mahdollisimman pieneen. Vain yksi ja kaksi edustajaa on kustakin paikallisosastosta.

Konventionin puheenjohtajaksi on valittu Alex Steward, jonka Lewisin masiina erotti viime kesänä kansainvälisen lautakunnan jäsenyydestä. Konvenitonin edustajien joukossa on myöskin kaksi muuta Lewisin erottamaa toimihenkilöä, nimittäin Nove Scotian mainarien järjestön entinen puheenjohtaja Livingstone ja William Murray. James MacLachlan ei ainakaan konventionin avajaispäivänä ollut saapuvilla.

Ei ole lähemmin tiedossa mistä kaikista asioista konventionissa tullaan keskustelemaan ja päättämään. Katsoen siihen, että konventioni edustaa ennen kaikkea Nova Scotian hiilenkaivajain joukkoja, on odotettavissa, että kokouksessa tullaan pohtimaan toimenpiteitä järjestön vanhoillisten virkailijain hyökkäysten alaiseksi joutuneiden mainarien oikeuksien turvaamisesta.

## Lakkotaistelu laajenee Saksassa

Dysseldorf, Saksa. — Moersin alueella lähellä Esseniä ovat hiilenkaivajat julistaneet yleislakon. Lakon johdossa toimivat kommunistit. Muutamien vanhoillisten unioiden taholta on tarjouduttu antamaan suojelusta niille työläisille, jotka haluavat jäädä työhön. Lakkopaikalla ei ole vielä tähän mennessä tapahtunut huomattavimpia levottomuuksia.

## Italia raatelee Libyan heimoja

Rooma. — Italian joukot ovat tehneet onnistuneen sotaretken Libya heimoa vastaan, sanoo hallituksen virallinen tiedonanto. Retken toimeenpani Italian alusmaiden rankaisujoukkue Shebel Anaghir plateaussa. Retki kesti useita viikkoja, josta suurin osa kuletettiin Abid ja Brassa heimojen alueella. Italian joukot menettivät kaatuneissa 23 ja haavottuneissa 124, jotka kaikki olivat mustia sotilaita. Heimojen miehiä kaatui 500 ja suuri määrä haavottui. Kapinalliset jättivät jälkeensä 300 kamelia ja huomattavan määrän aseita, sota- ja ruokatarpeita.

Meidän joukkomme, niin jatkaa tiedonanto ajoivat kapinallisia erämaan reunalle saakka ja hajottivat Senusai rosvojoukon. Useita heimoja antautui.

## Edmonton savun peitossa

Edmonton, Alta. — Edmonton on savun peittämänä, joka johtuu Grand Prairie alueen paloista, josta pohjatuulet kulettavat savua tänne. Uutisasukkaiden kytötulet raivoavat kaikkialla, vaan metsiin ei tuli vielä ole koskenut. Kuivuus ja kovat tuulet tekevät aseman sangen vaaralliseksi. Palovartijat ovat kuitenkin tähän mennessä pystyneet pitämään tulipalot kontrollinsa alla.

## Herriot Ranskan pääministeriksi

Pariisi. — Täällä pidetään varmana, että presidentti Millerand tulee jättämään uuden hallituksen muodostamisen "radikaalien" johtomiehelle Edward Herriotille. Tuleeko Herriot muodostamaan hallituksen sosialistien kanssa, vai muodostaako hän vähemmän radikaalisen hallituksen, joka tulisi saamaan ainakin osittain myöskin Poincaren kannattajain kannatuksen, on asia, josta ei voida vielä päättää. Se riippuu suurelta osalta siitäkin, suostuvatko sosialistit ottamaan osaa Herriotin hallitukseen.

**Sosialistit eivät ottane osaa hallitukseen.**

Pariisi. — Täällä on saatu tietää, että sosialistit eivät tällä kertaa halua ottaa osaa hallituksen muodostamiseen, mutta he tulevat antamaan kannatuksen Herriotin hallitukselle märätyillä ehdoilla.

Nämä ehdot ovat: yleinen armahdus kaikille poliittisista ja sotilaallisista syistä tuomituille, sen lain peruuttaminen, jonka mukaan hallituksella on valta säännöstellä taloudellisia suhteita, 20 pros. veron korottamista koskevan lain peruuttaminen, pääomaverotusta koskevan lain hyväksyminen välillisten ja välittömien verojen poistamiseksi; sotapalveluksen vähentäminen kuuteen kuukauteen; sotaoikeuksien lakkauttaminen; neuvostohallituksen tunnustaminen; rautateiden kansallistuttaminen ja Ranskan ja Saksan hyväksyminen kansainliittoon.

Tätä pidetään maximiohjelmana, josta tiukan tullen voidaan poistaa vaatimus rautateiden kansallistuttamisesta ja sotaoikeuksien lakkauttamiesta. Loput, pääomaverotuksen ja neuvostohallituksen tunnustamisen, ovat minimivaatimuksia.

"Radikaalit", Herriotin ryhmä, on valmis periaatteessa hyväksymään pakollisen sotapalveluksen lentamisen kuuteen kuukauteen ja Herriot ei ole yksinomaan ilmaissut kannattavansa pääomien verottamista, vaan on lisäksi esittänyt sitä koskevan lakiesityksenkin parlamentissa. Mutta hänen seuraajansa eivät ole tässä kysymyksessä yhtä yhtenäisiä kuin sotapalveluskysymyksessä.

**Neuvostohallituksen tunnustaminen varma.**

Esityksen neuvostohallituksen tunnustamisesta ei odoteta aikaansaavan vaikeuksia. Poincaren sanottiin jo asteettain siirtyneen siihen suuntaan. Rautateiden kansallistuttaminen tulee saamaan vastustusta "maltillisten" taholta muun sen perusteella, että mitkään valtion monopolit eivät ole osottautuneet niin tuottaviksi kuin yksityiset yritykset.

Sosialistit ja "radikaalit" näyttävät olevan yhtä mieltä Dawesin sokorvaussuunnitelman toteuttamisesta ja ulkomaisissa kysymyksissä ei nähtävästi tule suuria vaikeuksia yksimielisyyteen pääsemiseen näh-

## Belgialaiset neuvottelemaan Mussolinin kanssa

Byrsseli. — Belgian pääministeri Theunis ja ulkoasiain ministeri Hymans ovat matkustaneet Italiaan neuvotellakseen "itse" Mussolinin kanssa Italian ja Belgian välisistä suhteista.

## Mainarit voittaneet vaatimuksensa

Lontoo. — Enlannin hiiliparoonit ovat olleet pakotetut korottamaan mainarien palkkoja niiden ehdotusten mukaisesti, mitä tutkinto-oikeuden äsken antamassa raportissa esitettiin. Mainarien järjestön toimeenpanevan komitean puheenjohtaja A. J. Cook on ilmottanut, että hän puolestaan tulee ehdottamaan järjestön jäsenistölle palkankorotuksen hyväksymistä, vaikkakaan ei voida vielä etukäteen sanoa tulevatko kaivosmiehet olemaan tehtyyn palkankorotukseen tyytyväisiä. Yleispiirteissään vastaa korotus niitä vaatimuksia, joiden puolesta mainarit ovat varustautuneet lakkotaisteluun. Yleensä ollaan siinä käsityksessä, että lakko tulee nyt tehtyjen myönnytysten kautta vältetyksi.

## Suomalainen joutuu karkotettavaksi

Eräs Oskar Aho kirjottaa meille St. Louis kauntin vankilasta Minnesotasta seuraavaa:

Läksin toukok. 7 pnä Conmeen pysäkiltä, Ont., Fort Frances nimiseen kaupunkiin, joka on ihan Yhdysvaltain rajalla, rajana on oikeastaan joki. Tämän kuun 8 pnä kävelin noin kaksi ja puoli mailia jokirantaa alaspäin. Kokosin tien varrelta rautalankaa ja nauloja sekä niin varustettuna menin joki rantaan, jossa olikin kaikellaista lautan rakentamiseen tarvittavaa pölkkyä. Tein itselleni lautan ja aamupuoleen yötä purjehdin poikki joen joka on noin 60 metriä leveä.

Seuraavana aamuna saavuin International Fallsiin, jossa City hotellissa levähdin seuraavaan päivään. Levähdettyäni menin ja ostin itselleni amerikalaiset vaatteet etten herättäisi viranomaisten huomiota.

Tämän kuun 10 pnä ajoin autolla Rainy Riveriin, josta ostin junalipun Duluthiin. Saavuin Duluthiin saman päivän illalla kello 11. Heti vaunusta ulos astuessani oli poliisi edessäni ja tie pystyssä.

Nyt olen St. Louis kauntin vankilassa odottamassa Suomeen passitusta. Tutkinto paikoissa on kohtelu ollut erittäin inhimillistä.

Kaikkien jotka aikovat matkustaa Yhdysvaltoihin luvattomasti on syytä harkita minun kohtaloani. Sillä siinä tulee poikkeuksetta käymään samoin kuin minullekin.

## Rikollisuus rehottaa

Wieni. — Rikosaalto, joka on vyörynyt yli Itävallan viimeisten kuukausien aikana, ei näytä heikentymisen merkkejä, sillä joka päivä saapuu tietoja uusista rikoksista. Viranomaiset ovat asiantilasta kovasti huolissaan ja kansleri Seipel sanoi erilaisten julkaisujen antavan liiaksi tilaa sensatsionijutuille ja väitti sen olevan omiaan lisäämään rikollisuutta. Hän ei kuitenkaan maininnut mitään niistä taloudellisista oloushteista, mitkä Itävallassa tällä kertaa vallitsevat eikä myöskään sodan moraliittomuutta synnyttävistä seurauksista, jotka ennenkaikkea ovat vaikuttamassa rikollisuuden suunnattomaan kasvuun.

Äskeisiin rikoksiin ovat tehneet itsensä syypäiksi paitsi yhteiskunnan alhaisimpiin kerroksiin kuuluvat ainekset myös ylimystö ja sanomalehdet kertovat yksityiskohtaisesti rikosten laadusta. Huomiota on herättänyt Vukbarnkowicin juttu. Hän on nainen, ennestäänkin rikollinen, joka on myrkyttänyt työnantajansa. Kuukausimäärin olivat sanomalehdet täynnä pienimpiä yksityiskohtia, joissa kerrottiin hänen elämästään rikollisena ja kun hän toisessa kuulustelussa tunnusti syyllisyytensä, tehtiin hänelle neljä naimatarjousta.

Itsemurhat ovat viime viikolla olleet tavattoman lukuisat. Poliisi ilmoitti yhtenäkin yönä tehdyn kuusi itsemurhaa.

Budapestissa ilmotetaan yhdessä kuussa tehdyn 105 itsemurhaa. useimmassa tapauksessa syynä ollen taloudellinen ahdinko.

## Yhäti saapuu lisää uutisasukkaita

Montreal. — Lähes 2200 uutisasukasta saapui taasen viime viikon lopulla Halifaxin ja Quebecin satamiin. Mr. James Morrison, Canadan National rautateiden yleisen laivamatkustajain asiamiehen raportin mukaan, ja jatkoivat matkaansa National tien kuudella ylimääräisellä junalla Montrealista länteen. Yllä mainitusta luvusta 1506 astui maihin Quebecissa ja loput Halifaxissa.

## Venäjä on lähettänyt uuden hyvitysvaatimuksen Saksalle

Berlin. — Venäjän nuevostohallitus on lähettänyt uuden nootin Saksalle, jossa vaaditaan Saksan hallituksen pyytämään anteeksi poliisiviranomaisten menettelyä, niiden nuuskiessa Venäjän lähetystön talon sillä selityksellä, että he etsivät lähetystöstä erästä karannutta kommunistivankia. Neuvostohallituksen edustajat ovat puolestaan selittäneet, että lähetystössä toimitettu kotitarkastus tapahtui kokonaan muista vaikuttimista.

Karussa ollut Botzenhardt niminen vanki on nyt vangittu uudelleen. Hänet on löydetty erään Venäjän lähetystön jäsenen kotoa, jossa hänen kerrotaan piilotelleen siitä saakka kun kotitarkastus lähetystössä toimitettiin.

## Suomessa pelätään monarkistikaappausta

(Kaapelisanoma Työmiehelle.)

Tukholma, toukok. 16 p. — Yhdeksänsataa jääkäriupseeria on jättänyt erohakemuksensa siten painostaakseen verikenraali Mannerheimin nimittämistä armeijan ylipäälliköksi.

Monarkistista sotilaskaappausta odotetaan.

## Saksan rappio ....

Berliini. — Viime vuorokaudella ilmotetut 25 vararikkoa osoittavat Saksan taloudellisen aseman olevan yhä kriitillisen.

Monet liikkeet, varsinkin kenkä- ja ruokatavara-aloilla, pyytävät moratoriota (laillista lykkäystä velkojensa maksussa). Hallituksen on täytynyt antaa apua Mansfeldin kaivosyhtiöille estääkseen 32,000 työläisen työttömiksi joutumisen.

## Hirttämistä lykkäytetty

Montreal. — Joseph Frelier, joka on tuomittu hirtettäväksi Mrs. Bergeronin murhasta, on saanut tuomionsa täytäntöön panolle lykkäytystä lokakuun 21 päivään saakka. Frelierin oli määrä hirttää tänään, mutta lykkäyspäätös annettiin päivää ennen määrättyä hirttoaikaa.

Konstantinopoli. — Erzerumin alueella ilmotetaan tapahtuneen tuhoisan maanjäristyksen. Useita kyliä on tuhoutunut ja noin viisikymmentä ihmistä saanut surmansa.

## Ranskalaisia pääsee Englantiin opiskelemaan

Lontoo. — Erään liberaalipuolueen jäsenen tiedustelun johdosta alahuoneessa äskettäin tuli päivän valoon se tosiasia, että työväen hallituksen suunnitelman mukaan korkeintaan 500 Ranskan kansalaista lasketaan vuosittain Englantiin opettelemaan Englanninkieltä.

Työministeri Thomas Shaw sanoi, että tämä sopimus tehtiin Ranskan työministerin kanssa viime tammikuulla ja sen mukaan niin monta Ranskan kansalaista voi tulla Englantiin työhön täydentääkseen englanninkielen taitoaan ja oppiakseen englantilaisia kauppa metoodeja. Lupaa varten jokaisen henkilön tulee esittää Britannian työministerille Ranskan työministerin hyväksymä hakemus kaavake. Tällainen menettely antaa työministerille enempi valtaa lupakirjojen antamisessa.

Uuden sopimuksen mukaan ei ranskalaisia kuitenkaan lasketa Englantiin jos Britannian alamaiset joutuvat sentähden työttömyyteen.

## Punaisten vaino A. F. of L. liitossa

Montreal. — Amerikan Työväenliiton toimeenpanevan komitean kokouksessa täällä ilmotetaan esitetyn ja hyväksytyn ankari atoimenpiteitä punaisten ainesten karkottamiseksi liitosta. Meidän täytyy konnat karkottaa liitosta, kirkui Gompers. Punaisten pyrkimykset ovat vahingollisia tuotannolle, työläisille ja työnantajille.

Gompers kieltäytyi istunnon jälkeen ilmottamasta sanomalehtien edustajille mitä keinoja toimeenpanevakomitea tulee käyttämään "suursiivouksessaan".

Gomperin masiina se koko energiansa käyttää taisteluun radikalismia ja punaisia vastaan (eikä kapitalismia vastaan), juuri niitä aineksia ja suuntia vastaan jotka työväenliikettä muodostavat tarkotustaan vastaavaksi.

## Vesuvius taasen toiminnassa

Rooma. — Vesuvius on taasen puhjennut toimintaan. Liekit, jotka näkyivät monien mailien päähän punasivat pilvet mahtavan tulivuoren aukon kohdalta. Purkauksen uskotaan jatkuvan useita päiviä, vaan ei sitä pidetä vaarallisena.

## Punaiset käyvät uhkaaviksi

Berlin. — Punaiset ovat uhkaavina Saksassa. Kommunistit ovat käyneet jyrkemmiksi vaatimuksissaan, että työläisten on vallattava kaivokset Ruhrin alueella. Samaan aikaan ovat kommunistien johtomiehet uhanneet ryhtyä jyrkkiin toimenpiteisiin fascistien järjestämien mielenosotusten suhteen. Asema on kehittymässä kriitilliseksi sekä ranskalaisten valtaamilla että myöskin valtaamattomilla alueilla Saksassa. Verisiä yhteentörmäyksiä pelätään.

## Jättiläisjalokiviä löydetty

Colombo. — Paddyn kentiltä Felmadullan piirissä Ceylonin saarella on löydetty ennenkuulumattoman suuria safiireja. Jalokivet painovat 350:stä aina 450 karaatiin. Jalokivet on löydetty noin parinkymmenen jalan syvyydestä. Alueen omistajat tekevät suuria rikkauksia löydöillään.

## British Columbian vaalit kesäkuulla

Vctoria, B. C. — Hallitus on ilmottanut, että tämän maakunnan yleiset vaalit tullaan toimittamaan kesäkuun 20 päivänä. Muutaman päivän perästä on vaalitaistelu täydessä käynnissä.

North Sydney, N. S. — Cape Bretonin vanhin asukas Malcolm McLean kuoli 104 vuoden vanhana. Hänen vaimonsa, joka on jo 103 vuoden ikäinen, on vakavasti sairaana.

## Unitautia Britanniassa

Lontoo. — Unitauti on lisääntymässä Suurbritanniassa. Suurin määrä taudin tapauksia sitten taudin puhkeamisen tapahtui viime viikolla, tehden taudin tapausten lukumäärän yhteensä 290 Englannissa ja Walesissa.

## Pommi lähetetty Kiinan ulkoministerille

Peking. — Laatikko, jonka tuntematoin lähetti toi lahjaksi tohtori Wellington Koolle Kiinan ulkoministerille, räjähti ja lievästi loukkasi kolmea palvelijaa, jotka ministerin määräyksestä olivat sitä aukasemassa.

Tohtori Koo, joka oli toisessa huoneessa ei loukkaantunut.

## Sun Yat Sen elossa

Hong Kong. — Tohtori Sun Yat Sen, Etelä-Kiinan hallituksen presidentti, jonka ilmotettiin kuolleen viime tiistaina, elää ja on täysin hyvissä voimissa, sanoo hänen yksityissihteerinsä Associated Pressin kirjeenvaihtajalle.

Kirjeenvaihtajalle ei kuitenkaan annettu tilaisuutta henkilökohtaiseen keskusteluun kenraali Senin kanssa.

## Jo piti olla heinäsirkkoja

Lontoo. — Roomasta tulleessa tiedonannossa kerrotaan, että Sardiniassa tekevät heinäsirkat suunnatonta tuhoa. Koko maa on niin täynnä heinäsirkkoja, että ulkotöiden suorittaminen on käynyt kerrassaan mahdottomaksi. Muutamissa tapauksissa ovat junatkin pysähtyneet heinäsirkkain takia.

## Ford ostanut laivoja

Buffalo, N. Y. — Ford autoyhtiön ilmotetaan ostaneen kaksi höyrylaivaa, nimeltä Onondaa ja Cayuga, American laivanrakennusyhtiöltä. Ford tulee käyttämään laivoja hiilen ja puutavarain kulettamisessa sisäjärvillä. Syksyllä tullaan laivat viemään Atlannin rannikkovesille.

**VAPAUS**
Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
OSNI SAARI — ARVO VAARA
Vastaava — Toimitusapulainen

**VAPAUS**
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

## Venäläiset kauppaedustajat Canadassa

Mitenkä on äskettäin Canadaan saapuneen Venäjän neuvostohallituksen kauppalähetystön laita? Kuinka näiden maiden väliset kauppasuhteet alkavat järjestyä?

Siinä muutamia päivän tärkeitä kysymyksiä. Kun Venäjän kauppalähetystö saapui Canadaan, oli yleisenä luulona, että Venäjän ja Canadan kauppasuhteet voidaan järjestää virallisesti käytännölliselle pohjalle vain muutamien muodollisuuksien täyttämisellä. Jopa pidettiin mahdollisena neuvostohallituksen tunnustamistakin. Mutta nyt tuntuu kuin nämä odotukset olisivat painuneet kentiesi hyvinkin sakean pilven alle.

Sikäli kun Canadan porvarillista sanomalehdistöä voidaan pitää johtavien piirien tulkkina, pitää Canadan porvaristo täällä olevia Venäjän edustajia enemmän agitaattoreina kuin kauppa-agentteina. Lähetystön jäsenten hallusta löydetyt kirjavarastot ovat saattaneet porvariston kerrassaan kauhun valtaan. Entiset hirmukuvat bolshevikeista kohoavat uudelleen heidän silmiensä eteen. Tämän maan porvarit ja viranomaiset olivat nähtävästi kuvitelleet, että neuvostohallituksen kauppalähetystöllä ei ole mitään tekemistä työläisten ja talonpoikain hallituksen kanssa, vaan että he ovat ehtaporvarillisten nepmannien asialla. Mutta kun lähetystön viraston seinällä Montrealissa on keksitty plakaatteja, joissa esiintyy vanha marxilainen voimalause: «Kaikkien maiden työläiset, liittykää yhteen», ovat valtapiirit havahtuneet. He näkevät kauppalähetystön toiminnassa Venäjän vallankumouksen tarkotuksen, joka on saattanut heidät lähetystön nähden suorastaan sairaan ennakkoluulon valtaan.

Niinpä sitten eräissä piireissä on alettu vaatia lähetystön jäsenten jahtausta aina vangitsemiseen saakka. Sille ei kuitenkaan ainakaan toistaiseksi ole löydetty pohjaa. Itse kauppaministeri Low on tyytynyt selittämään, että sikäli kun neuvostohallituksen lähetystö haluaa toimia täällä kauppasuhteiden järjestämiseksi erinäisten firmain kanssa, ei hallituksella ole mitään sitä vastaan, jos ei myötenkään. Jokainen saa hänen lausuntonsa mukaan yksilöllisesti asettua sellaisiin suhteisiin lähetystön kanssa kuin haluaa, mutta hallitus ei mene mitään edesvastuuseen.

Tällä kannalla ovat tällä kertaa virallisesti Canadan ja Venäjän kauppasuhteet.

## Kuinka monta äänioikeutettua on Ontariossa

Ontarion vaalivirastojen yleinen esimies Allen Bymond ilmoittaa, että Ontarion lainlaatijakunnan vaaliluettelot vuonna 1923 sisältivät yksi miljoona kuusisataa seitsemänkymmentätuhatta nimeä. Tähän luvun eivät sisältyneet Muskekon, Peelin ja Itäisen Peterboron vaalipiirit, joissa 22,304 kansalaista äänestää. Epäilemättä niissä on yli 30,000 miestä ja naista, joilla on oikeus äänestää. Siis Ontariossa on ainakin yksi miljoona seitsemänsataatuhatta äänestäjää.

Alin arvio osottaa, että ainakin puolet näistä on naisia. Ajatelkaapa! Ainakin siis 850,000 naista, joilla on oikeus äänestää. Siitä huolimatta viime vuoden vaaleissa äänesti kaikkiaan ainoastaan 957,000 henkilöä. Kuinkahan suuri osa näistä laiminlyöneistä oli naisia? Jokainen kansalainen, jolla on brittiläisen kansalaisen oikeudet ja on täyttänyt kaksikymmentäyksi ikävuottaan, on oikeutettu saamaan nimensä merkittyä maakunnan vaaliluetteloon.

Jos naiset ja suurelta osalta miehetkin ovat vielä näihin saakka lyöneet laimin äänioikeutensa käyttämisen, niin on se tapahtunut suurelta osalta siksi, että he eivät ole nähneet porvarillisia puolueita äänensä arvoisiksi. Myöskin on suuri osa niitä, jotka nykyisen vaalilakien mukaan eivät ole tilaisuudessa äänioikeuttaan käyttämään. Vasta työtätekevä kansanjoukkoja edustava puolue, työväenpuolue antaa politiikalle sen sisällön, jolloin jokainen ääni muodostuu hedelmälliseksi tekijäksi. Ja vain syviä rivejä edustava puolue huolehtii siitä, että jokainen on tilaisuudessa käyttämään äänioikeuttaan.

## Pörssipelin voitto

Ranskan frangin luhistuminen on saattanut Europan rahamaailman ja pörssipelin liukkaille jäljille. Europalaiset vaihtovälineet Pariisin pörssissä ovat joutuneet surullisen asemaan, mutta sen sijaan Ranskan frangilla on keinoteltu suuressa mittakaavassa New Yorkissa. Sen johdosta Europan rahamaailman sanomalehdistössä tehdään jatkuvasti syytöstä, että Wall-katu on rahallisessa sodassa Europaa vastaan. Ja tässä sodassa on jo saatu voitto. Yhtenä päivänä on frangin arvo pörssissä liikkeellä olevan hopean vaikutuksesta heilahti nopeasti, teki itsemurhan muuan vieniläinen prokkeri hiukan ennen puolta päivää ja jälkeen puolen päivän toinen vieniläinen keinottelija tuli hulluksi samasta syystä. Morganin sekaantumiset ja huhut siitä saattoivat olot ja keimit mullin mallin kaikissa Europan pörsseissä. Europa näkee, että frangin luhistuva tai kohottava voima lähtee pilvenpiirtäjistä Wall-kadulta. Pariisissakin valitetaan, että frangin todellinen kontrolli on kaapattu pois heidän käsistään. Tässä on pörssipelin Marne ja Europan sanomalehdet hyvin todellisten syiden perusteella, näkevät ainoat ja todelliset voittajat vain Wall-kadulla.

## Tulikaste

British Columbiassa paraikaa käynnissä olevassa vaalitaistelussa saa juuri perustettu työväenpuolue ensikerran tilaisuuden koetella voimiaan. Vaalit toimitetaan kesäkuun 20 päivänä. Aika on liian lyhyt puolueelle, joka ei ole vielä ehtinyt kunnolla saada edes omaa koneistoaan kuntoon. Työväenpuolueen ehdokkaat tullaan nimittämään vasta tämän kuun lopulla pidettävässä konferenssissa, joten varsinaiselle vaalitaistelulle ei jää enään aikaa täyteen kolmea viikkoa.

Mutta meidän ei tarvitsekaan edessä olevia vaaleja ottaa niinkään voiton kannalta, vaan etupäässä käytännöllisen perustuksen laskemisena ja elämän antajana uudelle puolueelle. Korkeintaan siihen voidaan näissä vaaleissa päästä. Kun me näemme vanhoilliset unionistit ja yleensä järjestyneet työläiset esiintyvän ensikertaa vaaleissa yhtenäisen puolueen kautta, merkitsee se jo sellaisenaan työväenliikkeelle arvaamatonta voittoa. Mitä enemmän työväestö nyt käytävässä vaalitaistelussa saa vakuutusta oman valtiollisen puolueensa välttämättömyydestä ja innostuu sen eteen työskentelemään, sitä suuremman voiton on meidän asiamme saavuttanut.

British Columbian seuraavassa lainlaatijakunnassa tulee olemaan kaikkiaan 48 jäsentä. Nykyisessä on 47. Tästä määrästä on liberaaleilla, eli nykyisellä hallituspuolueella 25 edustajaa, konservatiiveilla 14 ja loput muilla ryhmillä.

Jos merkit paikkansa pitävät, niin työväenpuolueen alkuvaikeuksista huolimatta seuraavan lainlaatijakunnan jäsenistä tulee osa olemaan työväenmiehiä.

## Jos luut puhuisivat

Tämän maan sotaveteraanit käyvät edelleen epätoivon taistelua palkkiovaatimustensa puolesta. Mutta lujalle ottaa. Hallitusherrat haluavat kuitata koko hyvitysjutun sillä, että kun he kerran sodanaikana lupasivat sotilaille vapaan kyydin Berliiniin, joka tietysti tapahtui sillä ymmärryksellä, että sotilaiden on itse taisteltava tie auki kaiserin kotinurkille, niin sillä hyvä.

Luvattu «vapaa kyyti» maksoi kymmenille tuhansille parhaimmassa miehuudessa olevalle canadalaiselle veren ja hengen. Siellä heidän luunsa nyt valkenevat meren toisella puolella.

Jos heidän luunsa osaisivat puhua, niin varmasti täytyisi niiden haastaa totuuden ääntä seuraavaan tapaan:

Me olemme antaneet henkemme siinä lapsellisessa uskossa, että me taistelimme ihmisyyden, vapauden ja rauhan puolesta. Te, herrat meidän isäntämme ja määrääjämme, valehtelitte meille. Sodan jälkeen te olette jakaneet keskenänne satoja miljoonia sotavoittoja, myrkyttäneet koko maailman vihallanne ja riidoillanne, polkeneet työläisten oikeuksia ja silponeet heidän palkkojaan. Samaan aikaan te tuhlaatte huikeita summia armeijain ja laivastojen rakentamiseen. Kaiken tämän jälkeen te käännätte kiven meidän haudallemme, paljastatte päänne ja luulette meidän tulevan tyydytetyiksi. Mutta me emme ole tyytyväisiä. Pankaa lakki päähänne, menkää kotiinne ja antakaa niiden puhua, joilla on meidän ja kaikkien kärsivien tilasta vielä jälellä totuuden ja oikeuden sanoja.

## Epäluotettavia hallituksia

Työläisten valtavien vaalivoittojen jälkeen lennätettiin yhtä mielenkiintoisia vaalitietoja Ranskasta ja Jaapanista. Kummassakin maassa kärsivät hallituspuolueiaset tappion. Virkavallan suojassa ja voimalla käyty vaalitaistelu ei enään tehonnut. Hallitusten politikoitsijat joutuivat neuvottomina seuraamaan karvaalla mielellä vaalitietoja radikaalien ja edistysmielisten ainesten saavuttamista voitoista.

Ranskassa on Poicare hallituksineen jo vuosikausia tahtonut esiintyä ei ainoastaan oman maan, vaan koko Europan taloudellisten ja valtiollisten olojen lääkärinä. Mutta tämä lääkäröiminen on osottautunut puoskaroimiseksi. Olot ovat käyneet yhä ristiriitaisemmiksi ja onnettomimmiksi. Tätä jo kuvaa sekin, että verot, jotka koskevat ennen kaikkea suuria kansanjoukkoja, kohosivat Ranskassa Poncaren ajaman politiikan kautta yksistään viime vuoden ajalla noin kahdellakymmenellä prosentilla. Vaan häikäilemättömimmät militaristit ovat saattaneet olla tyytyväisiä Poincaren hallitukseen.

Niin Jaapanin kuin Ranskankin vaalien tulokset ensikädessä kuvastavat kansanjoukkojen yleistä tyytymättömyyttä hallituksiinsa. Suurelle osalle alkaa tämä tyytymättömyys kristalloitua jo selväksi vallankumoukselliseksi tietoisuudeksi sellaista järjestelmää kohtaan, jota näiden maiden hallitukset edustavat. Tämä aines antoi julki mielipiteensä työväen vaalilistain kautta.

Ranska ja Jaapani ovat jo vuosikausia järjestelmällisesti pyrkineet päättämään sotakauden tilit mustan taantumuksen, imperialismin ja militarismin ristiriitoihin. Tällaisia yrityksiä vastaan antoivat vaalien tulokset jyrkän ja varteen otettavan vastalauseen.

# Kansanvalta

Ehdotonta ja täydellistä kansanvaltaa ei voi olla olemassa. Voi olla olemassa vain määrätyn kansakunnan tai maan enemmistön määräysvalta vähemmistön yli, tai vähemmistön määräysvalta enemmistön yli.

Täydellinen ja ihannekansanvalta merkitsisi kaiken järjestävän johdon ja säännöstelevän kontrollin syrjäyttämistä yhteiskunnassa. Anarkistit uneksivat siitä. He kuvittelevat, että ihmisten halut ja pyrkimykset omiin hoteisiinsa jätettynä sulautuisivat, niin heidän keskinäisiä suhteitaan järjestelevää kontrollia ei tarvittaisi.

Mutta jokainen järkevä ihminen tietää hetkenkin asiaa tuumittuaan, että tämä on mahdoton. Vuosisatojen ja tuhansien kokemukset ovat opettaneet ihmisille, että niin pian kuin he astuvat keskinäisiin suhteisiin toistensa järjestelemään ja säännöstelemään yhteistä etua silmällä pitäen. Täytyy sopia määrätyistä asioista, että siten ja siten on meneteltävä parhaita tuloksia saavuttaakseen.

Sanomattakin on selvää, että silloin kuin suuret ihmisjoukot ovat kysymyksessä, ei tuollainen järjestely vastaa jokaisen yksilön kaikkia toveita ja käsityksiä. Yksilön on silloin alistuttava sotajalalle yhteisöä vastaan olipa se sitten suuri tai pieni.

Juuri näin tapahtuu yhteiskunnassakin oleellisesti, vaikka tätä seikkaa ei yhteiskuntakoneiston monimutkaisuuden vuoksi usein huomata. Ihmisten suhteet korkealle kehittyneessä yhteiskunnassa ovat niin monenlaiset, että niitä ei ole niin helppo yksinkertaistuttaa ja yleistää.

Porvarillisessa kapitalistisessa yhteiskunnassa, tapahtuu yhteiskunnan jäsenten keskinäisten suhteitten järjestely ja määrittely pienen, valtaa pitävän luokan silmällä pitäen enemmistön etujen kustannuksella. Se seikka, että tätä kontrollitapaa ja järjestelymuotoa sanotaan kansanvaltaiseksi, ei ensinkään muuta asiaa. Sillä "kansalla" ei itse asiassa missään kapitalistimaassa ole yhteiskuntaelämän järjestelyyn paljonkaan sanomista.

Vasta kommunistisessa yhteiskunnassa, sitten kun, kapitalistisen yhteiskunnan kehittämät ihmisten ominaisuudet ja perinnäistavat ovat haihtuneet viimeistä jätettä myöten ja kaikkien ihmisten luonnollinen elämänkaipuu voi saada ilmauksensa, vasta sitten voi kansanvalta olla mahdollinen siinä määrin, että minkäänlaisia pakkokeinoja, ihmisten keskinäisten suhteiden järjestelyyn ei tarvita, vaan riittää siinä yksinomaan yhteiskunnan siveellinen laki.

Vasta sellaisissa oloissa on suurin mahodllinen kansanvalta toteutettavissa.

# Lasten uskonnonopetus

Lasten kasvattaminen on nykyisissä olosuhteissa pääasiassa porvarillisen valtion käsissä. Ja se koettaa parhaansa tehdäkseen sen niin vanhoillisella pohjalla kuin mahdollista. Tämän kirjoittaja on saanut kuulla että Ontarion maakuntalakien mukaan on mahdollista kieltää uskonnonopetus lapsilta tavallisissa alkeiskouluissa. Tähän seikkaan tulisi meikäläisten kiinnittää huomiota, sillä kun kerran porvarillinen laki sallii lasten vanhempain kieltää opettamasta lapsilleen uskontoa, niin tulisi jokaisen kunnon proletaarin käyttää tätä oikeutta.

Allekirjoittaneelle on kerrottu että suomalaisasutuksissa Beaver Lakella ja Vermillion River'illä on käytetty melko suuressa mitassa tätä oikeutta. Olemme tahtoneet mainita tästä asiasta näin lyhyesti saattaaksemme sen julkisen huomion ja keskustelun alaiseksi. Olisi suotavaa että toverit, jotka ovat olleet tämän asian kanssa tekemisissä, selostaisivat tämän asian käytännöllisen ja laillisen puolen mahdollisimman laajasti. Haastamme toveri D. Helin'in Bearver Lakelta toimimaan tässä asiassa. — S.

# Siperialainen kasakka

Seitsemänkymmentä viisivuotias Ilja Danilovtsh Putintshey halusi ennen kuolemaansa tavata Leninin ja esitti halunsa v. 1920 tov. Shottmannille. Tämä toimitti ukon matkalle ja matkusti parin päivän päästä itsekin Moskovaan. Menivät Kremliin, jossa S. selosteli omat asiansa ja sitten toi ukon sisään. Ensin Leninin koruton ystävällisyys ällistytti ukon, mutta pian tarinoivat he kuin vanhat tutut. Tunti kului ja S. keskeytti keskustelun, joka oli yhä täydessä vauhdissa. Varsinkin juttelivat he neuvostolaitosten puutteista ja niiden korjaamisesta. — Rakas toimimies, sanoi kasakka, saammeko pystyttää sinulle muistopatsaan jo nyt? — Lenin hymyillen selitti, ettei sellaista pidä. — Mutta jos perustaisimme nimeesi lastenkodin? — Se on hyvä juttu. — Mutta on saatava nauloja ja lautoja ym. — Shottman antaa. — Mitähän jos kirjottaisit lapun. — Lenin hymyili ja kirjotti. — Ja kirjota sitten lappu tsekalle, että pääsen täältä matkustamaan. — Lenin kirjotti. Ja viimeksi pyysi kasakka saada suudella Leniniä ja viedä terveiset kasakoille, kuten oli tuonutkin sieltä. Lenin syleili häntä veljellisesti. — Eteishuoneessa katsoivat sihteerit tyytymättöminä, kun he niin kauan olivat ottaneet Leninin aikaa. Mutta ukko ei sellaista huomannut. Hän asteli kasvoilla onnellinen hymy ja kädessä kaksi lappua, joilla pääsi kotiin ja sai rakentaa lastenkodin.

# Puolueen ja järjestön asioita

## Järjestömme raporttien julkaiseminen

Järjestötoimintamme elvyttämiseksi on välttämätöntä että puolueemme ja järjestömme toimeenpanevien ja johtavien elimien kirjelmät ja tiedonannot mikäli mahdollista julkaistaisiin koko jäsenistömme tietoon. Tähän mennessä on vain harvoin noudatettu tätä menettelytapaa. Vapaudessa julkaistuna tulisivat kirjelmät ja tiedonannot ynnä niissä esitetyt asiat jo ennen kokouksia keskustelun alaiseksi, joka olisi suuri voitto toimintamme tehostamisessa.

Edelläesitetyn perusteella päättää Sudburyn osasto vaatia että järjestömme toimeenpaneva komitea velvoitettaisiin julkaisemaan mikäli mahdollista kaikki kirjelmänsä Vapaudessa. Samoin jos mahdollista ainakin tärkeimmät puolueen kirjelmät.

Täten kävisi mielestämme myöskin tarpeettomaksi lähettää järjestömme tiedonantoja ja kirjelmiä yksityisesti jokaiselle osastolle erikseen, joka tehtävä vaatii paljon varoja ja energiaa. Osastojemme toimihenkilöt olisivat tilaisuudessa esittämään osastojen kokouksille nämä asiat yhtä hyvin lehdessämme julaistuista vetoomuksista ja asiakirjoista ja kuten sanottu, järjestömme asiat tulisivat sen kautta yleisemmän huomion ja pohdinnan alaiseksi järjestömme jäsenistön keskuudessa.

Toivomme että toisetkin osastot keskustelisivat ja päättäisivät samoin tästä asiasta.

Sudburyn S. Osasto.

## Pöytäkirja

tehty Canadan Suomalaisen Järjestön (laillistettu) toimeenpanevan komitean kokouksesta toukokuun 11 p. 1924.

**Saapuvilla** olivat kaikki toimeenpanevan komitean jäsenet. Puhetta johti Ahlqvist.

**Edellisen kokouksen pöytäkirja** luettiin ja hyväksyttiin sellaisenaan.

**Edustajakokouksen pöytäkirja** luettiin ja päätettiin julkaista Vapaudessa. Samoin päätettiin kaikki toimeenpanevan komitean kokousten pöytäkirjat tulevaisuudessa julkaista Vapaudessa.

**Sihteerin laatima vuokrasopimuskaavake**, jonka osastot merkitsevät pöytäkirjoihinsa huoneistojaan vuokratessaan, hyväksyttiin.

**Sihteerin esittämä kirjanpitojärjestelmä** osastojen käytettäväksi hyväksyttiin ja päätettiin lähettää monistettuna osastoille.

**Vapauden liikkeen tiliote** maaliskuulta tarkastettiin. Ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

**Liikkeenhoitajan tiedusteluun**, josko Liberty Hall yhtiölle sallitaan maksaa vuokraa etukäteen, päätettiin vastata, että Vapauden liikkeen johtokunnalle annetaan oikeus maksaa vuokraa etukäteen sikäli kun liikkeen rahavarat sallivat, ei kuitenkaan pitemmälle kuin v. 1924 loppuun.

**Lupakirjan anomuksia** oli saapunut Nipigon, Canmoren, Nolalun ja Eckvillen osastoilta, joille sihteeri ilmotti lupakirjat lähettäneensä. Toimenpide hyväksyttiin.

**Edustajakokouksen** myöntämien valtuuksien nojalla päätettiin toimeen panevan komitean lisäjäseniksi kutsua J. Hill ja A. Kivi. Sihteeri-rahastonhoitaja A. T. Hillin ilmottaessa poistuvansa paikkakunnalta, hänen tilalleen toimeenpanevaan komiteaan päätettiin kutsua S. G. Neil, joka myöskin valittiin sihteeri-rahastonhoitajaksi.

**Pöytäkirjan tarkastajiksi** valittiin J. Latva ja O. K. Jokela.

Kokous lopetettiin.

Kokouksen puolesta
A. T. Hill, siht.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen sellaisenaan.
O. K. Jokela. J. V. Latva.
Pöytäkirjan tarkastajat.

## Suurkaupungin toilauksia

**Vanha virsi taasen alkaa uudelleen.** Star nimisessä lehdessä viime viikkojen aikana on kirjotettu useamman kerran siitä hävyttömyydestä, että maassa syntynyt ja kasvanut kansalainen ei saa työtä, vaan kärsii ja kituu työttömyydessä, ja työtä kun ilmaantuu niin sen saa ulkomaalaiset. Nyt on ollut kyseessä hallituksen työmaa «Vellan kanali», sinne on otettu niin roskasta työvoimaa kuin suomalaiset ja maan jänkki ei ole päässyt työhön ja siitä on kiukkuiset krijotukset syntyneet toisensa jälkeen. Juttu on kyllä vanha sillä laajemman työttömyyden vallalla ollen on kansallisuus kiihkoilijain tapana aina ensi kädessä alkaa syyttämään ulkomaalaisia tämän maan kurjista oloista ja sitte kun jokin työnostaja ottaa noita kirottuja ulkomaalaisia työhön, niin silloin patrioottien kiukku nousee huippuunsa ja tuota kiihoitustyötä on aina edistämässä, kuten tässäkin kaupungissa, porvarilliset sanomalehdet. Tässä jutussa ei suinkaan nyt olisi mitään erikoista muuten, mutta niiden huomiota pitäisi hiukan tonkia, jotka uskovat että tässä maassa on todellisesti työtä vaikka kuinka suurelle työläisjoukolle. Tämänkin kylän suurlehdet toitottavat suuri äänisesti miten Canadaa asutetaan, taasen saapuu tässä kuussa niin ja niin monta kymmentä tuhatta siirtolaista niistä ja niistä maista. Tuollaista olemme saaneet lukea aivan samoista lehdistä, joista nyt saamme lukea sitä katkeraa kiukkua joka valetaan niiden samojen päälle, jotka mahdollisesti ovat saaneet käsivartensa kaupaksi useamman kuukauden jouten olon jälkeen, ja jotka saavat siinä 25 sentin tuntipalkkoja, ja jotka ovat lähteneet tähän maahan samojen kapitalistiyhtymien narraamina jotka omistavat noita porvarilehtiä. Epäilemättä suomalaista siirtolaisuutta tähän maahan on kasvatettu monilla kymmenillä prosenteilla, sillä että on suoranaisesti valehdeltu. Suomessa ilmestyvissä lehdissä, selvällä Suomen kielellä kehuttu tämän maan hyvistä mahdollisuuksista ja yleensä tyydytttävistä työväestön oloista. Juuri tähän ovat tässä maassa ilmestyvät katalat porvarilehdet syypäitä.

Mutta nyt sattui ihan naulan päähän, tällä kertaa on Suomen konsulin tehtäviä hoitamassa Port Arthurissa ilmestyvän porvari pillin Canadan Uutisten toimittaja, joten nyt sopii vallan mainiosti että herra toimittaja ostaisi 5 päivä huhtikuuta painetun «Toronto Star» lehden, leikkaisi siitä sen kohdan, jossa tästä asiasta puhutaan, lähettäisi sen väärentämättömänä Suomen lehtiin ja pistäisi konsulin tittelin alle, niin se vaikuttaisi varmasti terveellä tavalla suomalaisen siirtolaisuuden lopettamiseen hyvin väliin.

Kyseessä olevat kanaalille työhön pääsevät voivat olla herra Tituluksen lampaita sillä Titulus koittaa saada lampailleen tiennesti mahdollisuuksia, silläkin tavoin säilyttääkseen seurakuntansa lukua, ja ovatpa voineet Titulukselle tehdä pikku palveluksenkin, vaikkei muuta niin pistämällä nimen konsulinhakupaperiin, jolla paperilla Titulus toivoo saavansa varakonsulin paikan Torontoon. Nimiä kerätessään hän on luvannut nimensä antajia muistaa työn hankinnalla y... nä muilla, tämänkin vuoksi herra toimittaja, nyt virkaatekevä konsuli, voisi tämän kerran sivuuttaa ...naiset ja puhua asia asiana ja ...massa muodossa ilmoittaa siitä myös Port Arthuriinkin, Chronikkelin toimitukselle, että saisivat vähän puolueettomasti tutustua asioihin y...leensä.

**Sopimatonta puhe- ja esiintymistapaa** harjoitetaan Peter St:n isän miehen ruokalassa, vallankin silloin kun taloon menee joku rehellisen työläisen tavalla esiintyvä ja rehellisiä työläisiä palveleva työläinen, josta esiintymisestä noin niin kuin merkiksi että asiassa on perää mainittakoon, seuraava kohtelu: Suomessa ilmestyvään Tiedonantajaan keräsi Vappu ilmoituksia sillä kulmalla asuva ja toveriensa tehtävään nimittämä henkilö, pistäytyessään tähän taloon, sai kuulla kirouksia, hävyttömiä parjauksia, ensinnä omalle persoonalleen ja sen jälestä edustamansa asia, järjestö ja puolueet tässä maassa ja Suomessa. Lopuksi kun asialla oleva hämmästyneenä kysäsi, onko tämä lo aivan lahtarien koti kun moisella katkeruudella haastellaan järjestyneiden työläisten toimista ja järjestöistä, sai kuulla yhä rivompaa, jossa lahtarismikin jo esiin pipahti, koska parjaajat huomauttivat, «että jos sellaisille puheille taloon tulee niin on hyvä pestä jalkansa», ja ynnä muita valmisteluja, jotka olivat sitä paljon että se on valmistelua ainoansa menettämisestä.

Pitemmän aikaa on alle riivaaja kulkeissaan tuolla alakaupungilla pitänyt silmällä sanottua ruokalaa, ja tehnyt sen havainnon, että siihen taloon pesiytyy kaikenlainen kuona, aina Copper Cliffin jätekasoilta asti, sillä tässä joku aika sitte tein havainnon että eräs juippi oleili talossa, joka innostui toisten rikkaiden perässä niin että ...pesi autolla ajamaan, mutta autolle tuli omistaja ja Cliffin juippi pistettiin tiilenpäitä lukemaan. Hän oli yksi niistä monista jotka kaupungissa ovat olleet ja menneet ja ollessaan vaan suomalaista kansallisuutta ja samoin järjestynyttä työväestöä häväisseet, mikä näyttää niin tuossa talossa on ottanut pesiytyäkseen se saasta, jota vallassaoleva luokka rakastaa ja salakapakat ravitsee, ja sen jälkeen mannerheimiläisyys kukoistaa niin puheissa kuin töissäkin. Mutta olkoon nyt sanottu, että Mannerheimiksi Torontossa ette järjestyneille työläisille sovellu, joten on viisainta aikoinaan jättää likainen parjaaminen järjestöistä ja puolueista ja niihin kuuluvista työläisistä.

Eläkää vaan siinä autuaaksi tekevässä tyhjäpäisyydessä, ja kuvitelkaa että joku juippi on joskus tiennyt sanoa että oikea ja autuaaksi tekeväinen aate on I. W. W., joka Canadassa ei jalansijaa suomalaisessa väestössä ole saanut muuten kuin O. B. U. nimen varjossa, ja nyt kun on O. B. U. raatona, niin haistelkaa raadon ruoksua, sen suurkaupungin lämpö pian nostattaa täyteen kukkaansa, sen tuoksussa ja koiratorpan nesteitä käyttäen olette niitä oikeita sata pr...

No. 59

**Rahaa Suomeen**
Kurssi
**Smk. 38:-**
Dollarista
Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00,
50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kiltä $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.
Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.
Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.
**Vapaus**
Box 69, Sudbury, Ont.

## LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

### JUURI ILMESTYNEITÄ KIRJOJA

**Aapinen**

Tästä lasten alkeiskirjasta on nyt otettu uusi painos, josta Vapaus on saanut huomattavan osuuden, niin että kirjaa riittää pitemmäksi ajaksi. Lasten sunnuntai- ja kesäkouluja varten kehotetaan opettajia, samoin kuin vanhempia yksityistä opetusta varten tätä kirjaa tilaamaan. Hinta on 55 senttiä.

**Palkkatyö ja Pääoma**

Otsikossa mainittu, Karl Marxin kirjottama kirja on juuri ilmestynyt, kustannusliittomme yhteisesti kustantamana. Samassa kirjassa on myöskin Fred Engelsin kirjottama Marxin elämäkerta. Tätä kirjaa myydään Yhdysvalloissa 15c kpl. ja huomioon ottaen Canadan tullin pitäisi hinnaksi asettaa 20c. Kaikesta huolimatta olemme hinnaksi asettaneet ainoastaan 15c., sillä että tämä erinomainen kirja saataisiin heti kaupaksi. Olemme myöskin tätä kirjaa lähettäneet asiamiehille ilman tilaamatta ja ukomme että huomioon ottaen halvan hinnan, jokainen asiamies myy tämän kirjan viipymättä.

Lähettäkää tilaukset osotteella:
VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

**Työväen pilalehti "Tuisku"**

ilmestyy Suomessa kerran kuussa 16 sivuisena ja värillisenä sekä runsaasti kuvitettuna. Toimituksesta huolehtii toveri L. Vickberg. Kuvitustyön suorittaa työv. järjestöjen oma kliichetehdas o.y. »Kuvatyö».
Tilaushinnat Canadassa: Smk. 36:— tai 1 doll. vuoden loppuun.
Irtonaisnumerot Canadassa: Smk. 6:— tai 20 senttiä.
Tilauksia vastaan ottaa »Vapauden» konttori.
Toveriterveisin
HAKANIEMEN PAPERIKAUPPA OSAKEYHTIÖ.
Helsinki.

**EPISTOLA PUNIKIN TILAAJIEN TYKÖ CANADASSA.**

Superior, Wis., toukok. 20 p.

— Katso, päivät tulevat ja ne ovat jo tulleet, jolloin teidän PUNIKIN tilauksenne päättyy. Ja silloin teidän pitää itkemän ja parkuman, kun postinkantaja ei tuokaan teille Punikin tuliaisia, kun te ette löydä sitä postilaatikostanne. Ja te kauhistutte hengessänne.

Alkää olko tyhmäin neitseitten kaltaiset, jotka odottivat ylkää tyhjin lampuin, sillä ylkä ei tule, kun tilaus on katkennut.

Ja minä sanon teille portarthurilaiset, timminsiläiset, cobaltilaiset ynnä muut, että te etsikkoaikanne tuntisitte ja Punikin piakkoin uudistaisitte.

Sillä ovellenne on kolkutettu ja kirjeitä teille lähetytty, ja ette kotona olleet. Sentähden sanon minä teille: helpompi on kameelin mennä taivaanvaltakuntaan kuin tilaajan, joka naureskelee asiamiehelle eikä uudista tilaustansa.

Katso, minä olen se hyvä paimen, sanoo Punikin osotteiden hoitajatar. Paimen rakastaa lampaitansa ja ohjaa heille Punikin kaksi kertaa kuukaudessa, täynnänsä huumoria ja kalkelaista haukkumista.

Hyvä paimen ei hukkaa lampaitansa eikä Punikin osotteiden hoitajatar tilauksia. Kun susi (Naima-Uutisten, Raivaajan tai muiden porvari- ja noskelaisten lehtien hahmossa) uhkaa lampaita, silloin paimen Punikin avulla kokoa laumansa.

Mutta jos yksikin tilaaja eksyy laumasta, silloin lähtee osotteidenhoitajatar etsimään eksynyttä karitsaa eikä lepää ennenkuin se on tilauksensa uudistanut. Sillä huono on se paimen, joka hylkää yhdenkään tilauksistansa, ja sallii sen susien raadeltavaksi joutua.

Sentähden sanon minä teille, canadalaiset Punikin tilaajat, joilla tilaus jo katkennut on tai pian katkeamaan tulee, että te etsikkoaikanne tuntisitte ja Vapauden asiamiehelle tai Vapauden konttorista Punikin tilauksenne ensi työksenne uudistaisitte.

Sillä kirjotettu on: ei sinun pidä jättämän sinun Punikin tilaustasi uudistamatta.

PUNIKIN LEVITYS-ÄIJÄ.

senttisia jouppilaisia.

Kaupungissa oleva suomalainen kommunistinen työväenliike kasvaa, sitä ei estä raukkain raa'at ukkaukset.
Polsu.

Entiseen tapaan toimii osaston myyjäiset Victorian päivänä, siis toukokuun 24p äivä. Myyjäisistä pitäisi tulla oikein mahtavat, sillä pitkän aikaa on Naisjaoston muodostama ompeluseura aherrellut kaikenmoisien töiden ja rahanhankinnassa, jolla hankkivat eri arvoisia voittoja, joista isommista olen saanut tietää, jääkaappi, pöytälamppu, joka sähkön avulla valasee lepotuolia y.m. ja piletti maksaa vaan kymmenen senttiä ja jokaisella sa saa voiton, jos ei muuta niin ainakin käntyjä; joten huonosta työnajasta huolimatta mennään tietysti joukolla koittamaan "lukia". Myyjäiset alkavat kello kaksi päivällä ja sitte illalla myyjäistoimikunnan puolesta esitetään juhlanäytelmänä

**Tuukkalan tappelu.**

Tuo tappelu on kokolailla siivompaa kuin nykypäiväiset verileikit, joten sitä mielihyvällä katselekin. Näytelmä on niitä ajoilta kun jurot Hämeen pojat heimostaan eksyivät ja joutuivat kotiutumaan Pähkinäselljän seuduille, jossa toisella puolen Luhtijärven rantamilla majailivat karjalaiset tavan takaa tuppautuivat häiritsemään hämäläisten rauhaa, josta monta kiivasta yhteenottoa saamme nähdä näytelmässä. Siis kaikki kelle suinkin on mahdollista, tietysti rientää osan ottajaksi sinä iltana katsomolle.

I—i.

## Cobaltin uutisia

**Osaston kokouksessa,** tämän kuun 11 p. oli käsiteltävänä akitatsionikomitean ehdotus säkätä nykyinen uutisten kirjoittaja ja valita tilalle toinen, koska hän ei ole nähnyt velvollisuudekseen täyttää tehtäväänsä. Sillä osaston päätös on, että paikkakunta uutisia on kirjoitettava Vapaus lehteen vähintäin kahdesti kuussa. Tämä säkkäys on jouduttu tekemään jo tämänkin vuoden aikana kerran ennemmin. Tällä kertaa kuitenkin päätettiin jättää sama edelleen tehtäväänsä sillä vakavalla muistutuksella että on toimittava tehtävänsä paremmin. Jonka vuoksi nyt lupaan että niitä tästä lähtien tulee olemaan.

Saman komitean taholta tuotiin sen jälkeen toinenkin esitys, samoin tehtäviensä laiminlyömisestä, jonka uhriksi nyt joutui Vapauden lehtiasiamies, joina toimii nykyisin osastomme kaksi nais-jäsentä. Tässä tehtävässä on osoittautuneet olemaan naiset miehiä etevämpiä näihin asti, vaan nyt tulee esiin toista, sillä Vapauden tilaajamäärä on Cobaltissa laskeutunut viime aikoina. Ensinnäkin syy siihen katsottiin olevan asiamieskoneistossa, että eivät ole kyllin uutterasti käyneet tilauksia karhuamassa.

Sillä he henkilöt jotka ovat viime aikoina tulleet Suomesta, eivät aluksi tunne tämän maan työväenliikkeen periaatteita ja toimintatapoja, koska joitain heistä on aluksi erehtynyt I. W. W:n mukaan, jonka toiminta nykyisin näyttäytyy olevan porvarien asialla työväenliikkeeseen nähden. Näistä parhaiten pääsee selvyyteen tilaamalla ja lukemalla työväen sanomalehtiä, joista meidän on asetettava etutilalle puolueemme kommunistinen äänenkannattaja Vapaus. Tämä lehti on pirteästi toimitettu, sekä on siksi halpahintainen, että jokaisen, varsinkin osaston jäsenen pitäisi se tilata itselleen, vieläpä jäsenyys velvollisuuden edellyttää. Siis pantakaamme sellaiset ajatukset, että, kun meidän ruokatalon isännälle se tulee, niin siitä sitä nähdään. Se kuitenkaan ei pidä täydelleen paikkaansa, eikä vastaa tarkoitustaan, sillä varkain lukiana ei ole tilaisuus jokaista numeroa seurata.

Mitä taas asiamiesten taholta tuotiin esiin kuulemiaan mielipiteitä, että Vapaus kolmipäiväisenä nelisivuisena on liian pieni, eikä ole jokaisella varaa tilata useita lehtiä, että moni katsoo olevan edullisempaa tilata Työmies. Siinä nyt ei tämän kirjoittajalla ole mitään vastaan myöskään että tilata Työmies, päinvastoin on se terveellinen ajatus. Mutta lähemmin tuota asiaa tarkastettuamme, nyt kun Vapauksin on laajennettu, kerran viikossa kahdeksan sivuiseksi, niin on se huomattava parannus sen koon, joka on pantu toimeen ilman tilausmaksua korottamatta. Ja toiseksi kun se ilmestyy Canadassa, niin on sillä parempi mahdollisuus seurata maassa valtiollisia asioita, kuin Yhdysvaltain puolella ilmestyvillä työväenlehdillä, jotka ovat muille myöskin tärkeitä. Siis nyt asianaiset liikkeelle ja Vapaus jokaiseen kotiin.

Seuraavana oli kokouksessa luettavana kirje järjestön sihteeriltä, jossa muistutettiin ennemmin tiedotettua iltamien pitoa järjestön rakennus eli akitatsionirahaston hyväksi, johon tarkoitukseen valittiin komitea toimimaan iltamat jo viimeistään tämän kuun aikana, mikäli se on mahdollista, sillä evästyksellä että ne tulee olemaan samalla puolueen nimen muutos muistolle, joka on muutettu Työväenpuolueesta Kommunistipuolueeksi. Saman asian yhteydessä tuotiin myöskin esiin työttömien avustusrahaston jäännös $99,07 joka päätettiin luovuttaa yllämainittuun tarkoitukseen, järjestön akitatsionirahastoon. Työttömien avustus, josta ennemmin on mainittu tässä lehdessä, oli täällä toiminnassa neljän viikon ajan, ja oli sen tarkoitus avustaa vastikään Suomesta tulevia puolueveroita, jotka eivät olleet tilaisuudessa vielä olla missään ansiotöissä, ja olhot annettiin lopuntua ei ja olhot annettava töivoa kaan. Todella avustuksen tarpeessa olevia oli lähimain kymmenen, joiden asema heti töiden alettua parani siksi että katsottiin avustustoimi lakkautettavaksi, josta sitten jäljelle tuo yllämainittu summa.

Samassa kirjeessä oli myöskin viimeisen edustajakokouksen päätös Workers lehden avustamisesta, joka tänä vuonna osastomme osalle lankesi kaikkine kaksisataa dolaria, eli 75c jäsentä kohti. Tämän summan kokoamistavasta heräsi vilkas keskustelu, josta käytettiin useita puheenvuoroja yhdestä toiseen, kuitenkin yleisempänä mielipiteenä oli, että kerätä se ylimääräisellä jäsenkohtaisella verotuksella. Vaan jotka varovaisuuden vuoksi päätettiin siirtää kesäk. 1 p. pidettävään kokoukseen lopullisesti keskusteltavaksi ja päätettäväksi, jotta mahdollisimman jokainen sillöin saapua kokoukseen.

**Vappu-juhlat,** tuo kansainvälinen köyhälistön kevätjuhla, on ollut ja mennyt, ja joka täälläkin vietettiin niissä merkeissä kuin se oli ohelmassa nähden mahdollista. Ulkoilmakulkuetta ei kyllääkän ollut tilaisuus saada aikaan, eikä kansainvälistä muotoa, sillä paikkakunnalla ei ole nykyään mitään työväenliikkeen toimintaa, siksipä sitä toimintaa yksinomaan vietettiin suomalaisten keskuudessa. Vaan sitä huolimatta onnistuivat juhlat yli toiveiden, sillä yleisöä oli haali tungokseen asti täynnä, ja esiintymisnumeroiden yleisön taholta mallikelpoista, sillä pojakaan olisivat saaneet häiritä aikaan, mikä muutenkin nykyään on ollut harvinaista että juoppoja on esiintynyt.

Raportteri.

## Toronton uutisia

Torontossa olevat toverit, jotka maksavat haasteensa Karjalan ilmalaiva rahaston kartuttamiseksi, ovat sen osaston johtokunnan määräyksestä ottaa haasteraha vastaan ja välitykseltä määrätyn komitean. Toimeenpanevaan komiteaan veri Rautiainen jo esitelleelle, joka osaston johtokunnan määräyksestä ottaa haasterahoja vastaan ja välitykselle kuuluvan. Toveri Rautiainen on tavattavissa lauantaina ja sunnuntai illalla osaston huoneustolla ja muina iltoina, 30 Spevatt Ave.

Saksan kommunistien vaalivoiton johdosta pitivät kaupungissa olevat Kommunistipuolueen osastot yhteisen joukkokokouksen sunnuntaina 11 päivä t. k. Tilaisuudessa puhuivat toverit T. Buck ja Specter. Molemmat puhujat selostivat olotiloja Saksassa joka palavana esimerkkinä viitoittaa tietä, jokaisen maan työväestölle, että vaan omalla kommunismin menettelytavat voi työväen luokka voittoon. Tilaisuudessa oli läsnä noin 600 henkeä.

## Eri paikkakunnilta

### ROSEGROVE, ONT.

**Osaston työkokouksessa** tämän kuun 11 päivänä yhtyi osastoon Hiljan Suomesta tullut Pekka Poutiainen, joka hyväksyttiin täysillä jäsenoikeuksilla ja Pekka Väisänen hyväksyttiin koejäseneksi.

Osastomme päätti pitää suuret talkoot toukokuun 24 p. Silloin lainetetaan haalin tontin ympäri aita, sahataan polttopuita, puhdistetaan ja tasoitetaan pihamaa. Niistä kaa saapua kello 10 ap. sillä paljon on työtä.

Luettiin järjestön toimeenp. komitean kirjelmä. "The Workerin" avustus osuus synnytti kiivaita puheenvuoroja, ja päätettiin että se hoidetaan jos sattuu olemaan rahaa.

Nykyisin tahtoo olla tilukassa ha vaikka osastomme jäsenet on ilman maksoa tehneet kaikki haalin korjaustyöt, niin ei vaan tahdo rahaa tulla osaston kassaan, kun on pidetty avustus iltamia muille paikkakunnille. Osastomme talo on myös vajanainen, sekin kysyy rahavaroja.

**Ne suuret miesten iltamat** on toukokuun 31 p. Ohjelma on ensi luokkaista, kuorolaulut, mölykööri, tola. Miehet tuo vapaasti kermat, runot, sadut y. m. ja se ravinkeekit, kalakukot ja mikä vaan hyvälle maistuu. Ei kukaan, jolla vaan suinkin tilaisuus on, voi olla tulematta. Naisilla on vapaa sisäänpääsy. Miehiltä 50c ja leivoksia eli kermapullo.

**Osastomm evoimisteluseura** "Into" on myös käynnissä, vaan ei vielä täydellä höyryllä, sillä nahjukset ei ole vielä saapuneet. Tulkaa nyt oikein isolla joukolla oikomaan raajojanne. Naisia kun ei ole vasta kun 3 jäsenenä.

**Työhommista** ei ole nyt vielä varmaa tietoa paikkakunnallamme, tietyöt pitäisi alkaa pikapuoleen.

**Lahjotuksia Karjalan ilmalaivarahastoon..** H. Korhonen vastaa P. Muttilaisen haasteeseen $1 ja haastaa Mandi Eskelisen. — Konstu Kuoppala vastaa D. Helan haasteeseen $1 ja haastaa Walentiin Mäen. — V. Mäki vastaa $1 ja haastaa John Virran Larder Lake, Ont.. — Mandi Eskelinen vastaa $1 ja haastaa John Sillanpään. —David Tuomainen lahjoittaa $1 ja haastaa Antti Nyyholmin ja Antti Sillanpään. — D. Tuomainen ottaa rahat haasteista vastaan. Kaikki, jotka haluatte avustaa Karjalan ilmalaivarahastoa, niin voitte kääntyä hänen puoleensa. — H. H.

### INTOLA, ONT.

**Kokonsaasioita** oli osaston kuukausikokouksessa 4 p. t. k. seuraavasti: Piiritoimikunnan pöytäkirja luettiin ja keskusteltiin siinä ilmenneistä päätöksistä. Uusia jäsenhakemuksia esitti Hilda ja Selmi Ojala sekä Sofia ja Severi Siren. Edellämainitut hyväksyttiin, mutta koska jälkimäiset eivät olleet itse saapuvilla niin pyydettiin tulemaan seuraavaan kokoukseen 1 p. kesäkuuta. Karjalan ilmalaivarahaston hyväksi tulevien haastesummien vastaanottajaksi paikkakunnalla oli agitatsioonikomitea nimittänyt Edward Ollikkalan. Vapaudesta saapunut kirjeen suhteen, koskien kirjailtamien pitoa ei voitu ryhtyä toimenpiteisiin koska osastolla on vieläkin hallussaan kyseessä olevia kirjoja, sillä niitä oli lähetetty liian paljon. Vasta perustettu osaston naisjaosto pyysi haalia iltamien pitoa varten 18 p. t.k. Tehtiin sellainen päätös että kaikki alaosastot järjestävät iltamien piton huvitoimikunnan kanssa ilman että muodollista pyyntöä tuodaan työkokoukseen. Ed. Ollikkala pyysi eroa näytelmäkomiteasta liikatoimien takia. Myönnettiin ero ja valittiin lisähenkilöitä E. Lahtinen ja H. Kolehmainen.

Hulda Jääskeläinen suoritti luvatun lahjasumman $5.00 piirin luentokurssien avustamiseksi. Huvitoimikunta ilmoitti järjestävänsä kesäjuhlat 7 p. kesäk. Hyväksyttiin.

**Suuret tanssit on osaston talolla** 28 p. t. k. ja oikeen hyvällä soitolla. Silloin passaa tanssihaluisten kokoontua sinne, sillä ne kestää aamuun asti.

Raportteri.

## Port Arthur, Fort William ja ympäristö

**Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 316 Bay St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.**

**Uutistoimiston telefooninumero on** 2772 North.

**Osastomme toiminta** onkin ollut koko vilkasta, mutta yksi paha vika on se että vielä on suuri määrä jäseniä jotka eivät ota osaa mihinkään toimintaan ja samalla eivät seuraa osaston toimintaa niin tarkasti kuin meidän päivänämme jo pitäisi seurata. Kaikki toimintaan, jos ei yhdessä niin toisessa muodossa sillä kaikille pitää löytyä jo tarpeeksi työtä meidän puoluetoiminnassamme ja samalla kaikki meidän puolueemme jäsenten kyvyt on saatava käytäntöön, silloin me vasta teemme puolueemme eteen sen kuin meidän työväen luokan jäseninä tulee tehdä.

**Uusi 100,000 dlollarin ..kirkko** tullaan rakentamaan St. Andrews Roman Catholic kirkon toimesta, Arthur St. ja Algoma St. kulmaan. Rakennus on annettu urakalle R. Sheehy & Sons firmalle Peterborosta ja pitäisi sen olla valmis ensi kevääseen mennessä, työt on ilmotettu alettavan ensi viikolla. Siinä taasen saa joku mies työtä, mutta jos katselee sitä ihmismerta joka on aina työpaikkojen ympärillä kuin jonkun pitäisi alkaa niin ei se suurestikaan helpota tätä kurjaa työtöntä aikaa. On nyt tosin jotkut päässeet uittotöihin sekä on muutamia viety rautateille, mutta kovin kurjalla palkalla sillä 25c on yleinen, joka tarjotaan tuntipalkalle työskenteleville rautateille.

**Punaset Kahleet** on sen kappaleen nimi, joka tullaan esittämään osaston vuosijuhlissa, nimittäin lauantai-iltana. Nimi itsestään jo esittää mistä on kysymys, ilman parempia selostuksia. Kappale on mitä parhaiten sommiteltu, jossa tuodaan ulos miten työläisten tulisi järjestää joukkonsa toimintansa onnistumiseksi. Samalla on kappaleessa myös tarpeeksi humoriakin että pitää joukot virkeällä tuulella.

Kaupunkimme päivälehti on ottanut vaivakseen toimitus artikkelissaan selostaa Venäjän kauppaedustajiston tutkimusta Saksassa, sillä lehti näkee niin kuin kaikki muutkin porvarilehdet, Saksan poliiseilla olevan täyden oikeuden tehdä se häpeämätön teko, minkä he tekivät Venäjän kauppalähetystöä vastaan. Lehti sanoo että se on kommunistien uskontoa, koittaa pettää vaikka omia joukkojaan, samalla huomauttaen että Canadassa ei kuitenkaan ole vielä paljon jalansijaa sellaisella toiminnalla. Siinä lehti sanoi oikein että täällä ei ole vielä paljon jalansijaa, mutta kuitenkin on jo niin paljon että Canadan porvaristokin jo pitää pahaa ulinaa tämän maan kommunistien toiminnasta vielä enempi kuin he näkevät mitenkä aina suuremmat ja suuremmat joukot alkavat käsittää nykyisen asemansa, sekä sillä tavoin jättämään porvarilliset kalastajansa. — J.

### KIVIKOSKI, ONT.

**Karjalan ilmalaivarahasto.** A. Pitkänen vastaa K. Vuoren haasteeseen $1.00 ja haast. H. Jaakkolan $1.00. — H. Lappalainen vastaa H. Kallisen haasteeseen $1.00 ja haastaa P. Lööberin ja M. Lappalaisen $1.00 kummankin. — J. N. Luostarinen maksaa 60 senttiä ilman haastetta. — Heikki Jaakkola vastaa haasteeseensa $1.00 ja haastaa T. Lukkarisen $1.00. — T. Lukkarinen vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa J. Korhosen $1.00. — M. Lappalainen vastaa haasteensa $1 ja haastaa Mrs. Hoxellin $1.00, samaten F. Kainulaisen $1.00. — Mrs Hoxell vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa T. Lyytisen $1.00. — F. Kainulainen vastaa haasteensa $1, ja haastaa T. Vilon $1.00. — T. Lyytinen vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa W. Hoxellin $1.00. — W. Hoxelli vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa mrs. Lyytisen ja mrs Korhosen $1.00 kummankin. — P. Lööberi vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa L. Petersonin $1.00. — T. Vilo vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa E. Virtasen $1.00. — E. Virtanen vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa U. Koivun $1.00. — U. Koivu vastaa haasteensa $1.00 ja haast. W. Ojan $1.00. — L. Peterson vastaa haasteensa $1.00 ja haastaa J. Rissasen ja E. Hulkon $1.00, kummankin.

Kaikki haasteet on tähän saakka rajottuneet Kivikoskelle keskuudessamme. Jälellä olevat sakot voitte maksaa toimeenvalitulle A. Pitkäselle.

### LONG LAKE, ONT.

**Creighton W. P. S. näytelmäseura** vierailee osastomme haalilla esittäen kuuluisan huvinäytelmän "Ontuva Leena ja Vinosilmä Viku", 4:ssä näyt. Jokaisella joka ei vielä ole tätä kappaletta nähnyt on nyt siihen tilaisuus lauantaina t. k. 24 p. Siis jokainen silloin liikkeelle läheltä ja kaukaa. Liput 50c. Lopuksi tanssitaan.

### COPPER CLIFF, ONT.

**Karjalan ilmalaivarahasto.** Lempi Lampi vastaa Mrs. Signe Yrjänän haasteeseen maksamalla $1.00 ja haastaa Ani Salon ja Mandi Hillin Copper Clifistä $1.00 kummankin.

### WINDSOR, ONT.

**Olen vastannut** tov. O. V. Hytöseen haasteeseen lahjoittamalla Karjalan ilmalaivarahaston kartuttamiseksi 1 dollarin ja haastan puolestani K. Nissisen, K. Hillin, Frank Mäen ja Einari Hautalan Windsorista, Ont., 1 dollarin kutakin.

E. Väisänen.

SUUREN SUURET

# Myyjäiset

toimeenpanee

**TORONTON NAISJAOSTON OMPELUSEURA**

**Lauantaina toukok. 24 päivänä**

LIPPUJEN MYYNTI ALKAA KLO 2 J. PP.

**Hyvä orkesteri soittelee lippujen myyntiajan ja välillä tanssitaan.**

Voitoissa on paljon arvokkaita naisten käsitöitä ja muutamia hyviä Päävoittoja. Lipun hinta on 10c.

**Myyjäisiin sisäänpääsy vapaa. — Illalla esitetään kappale**

## "Tuukkalan tappelu"

Kaksi osanen näytelmä, 7:ssä kuvaelmassa. Kirj. Gustaf V. Numers. Suomentanut Niilo Sala.

Tapahtuu noin v. 1200.

HENKILÖT:

Hanka, Hankasen vanha isäntä, karjalainen .................. S. NYLANDERR
Ennu, hänen poikansa .................. M. LAAKSO
Irja, hänen tyttärensä .................. PIKKU INGA
Vaina, lappalaisakka, Hankan orja .................. V. RASILA
Usu, Lauson nuori isäntä, rikas karjalainen .................. L. NURMIAHO
Tuukka, Tuukkalan nuori isäntä, rikas hämäläinen .................. E. SALIN
Elkka, hänen äitinsä .................. O. KAUHANEN
Orvo, hänen nuorempi veljensä .................. O. JOKELA

Hämäläisiä, karjalaisia, Tuukan ja Usun orjia.

PILETTEJÄ ALETAAN MYYMÄÄN KLO 4 I. P.

**Esirippu nousee klo 7.30. — Sisäänpääsy 50c.**


**A. FOURNIER,**
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
**VAKUUTUKSIA**
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

**Cobaltilaiset Huom.!**
Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

**Dr. L. A. JOHNSON**
SUOMALAINEN
**Hammaslääkäri**
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

**Reumatismia**
parannamme uuden erikoisen tehokkaan menetelmän mukaan. Annamme myös hierontaa, sairasvoimistelua ja kasvojen hierontaa.
Vastaanotto: 9—11 a.p.
2—5 ja 7—8 i.p.
E. SALO Y. NUOTIO.
362 Foley St. Puhelin 1531.

**Parturit Huom.!**
Hyvä liikepaikka parturille, jolla on alaansa kuuluvat välineet vuokrataan South Porcupinessa.
I. Laitinen,
Kirjottakaa osotteella
Box 348, Timmins, Ont.

**ERICK PIIRAISEN**
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.


### FROOD MINE, ONT

**Karjalan ilmalaivarahasto.** Juho Myllynen vastaa Emil Aholan haasteeseen lahjottamalla $1.00 ja haastaa puolestaan Onni Poikosen Frood Minelta $1.00.

Mrs. Sofia Sandberg vastaa Fanny Pelkolan haasteeseen lahjottamalla dollarin ja haastaa puolestaan Mrs. Helmi Myllysen, Mrs. Esteri Kuulan ja Mrs. Martha Mannisen Frood Minelta.

Mrs. Wiljam Sandberg vastasi Johan Salon haasteeseen lahjottamalla $1.00.

### NEMEGOS, ONT.

**Karjalan ilmalaivarahasto.** Mrs. Sandra Valkonen vastaa Mrs. Emma Kauppisen haasteen $1.00 ja haastaa Mrs. Ida Lahden Sudburysta $1.00.

**UUDISTAKAA TILAUKSENNE!**


**Farmi myytävänä**
Sijaitsee Ware townshipissä, neljä mailia Kaministikwian asemalta Dock River tietä. Pinta-ala on 160 eekkeriä. Hyvät rakennukset, asuinhuone, kooltaan 26x26, paana 30x60, sauna, kellari, paja, jäähuone, autotalli, kanahuone, hyvä kaivo ja heinälatoja. Heiniä tulee riittävästi parille hevoselle ja neljälle lehmälle. Myöskin omistan toisen farmin Forbes townshipissä. Myyn kumman hyvänsä kun en voi molempia asua pitkän välimatkan vuoksi.
Hinnasta sovimme ostajan kanssa, sillä vaatimukseni on siksi alhainen etten viitsi sitä lehdessä ilmottaa.
Käykää katsomassa eli tiedustelkaa osotteella
ANTTI LAMPAINEN
Box 13 Kaministikwia, Ont.

**MATKAILIJAKOTI**
Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

**Ciropraktiikka**
poistaa taudin syyt.
HOWRD H. SCOTT, D. C. SP. C.
Smith Studio, Lang St. Cobalt, Ont. tiistaina, torstaina ja lauantaina.
Armstrong St., New Liskeard, Ont. maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Helsingissä kurssin suorittanut
**HIEROJA**
MIMMI SAVOLAINEN
38 Centre St. Port Arthur, Ont.
Otan vastaan kotonani ja tulen myös perheisiin.

TIMMINSIN
**Kulutusosuusruokala**
tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.
Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins Ontario.

**Myytävänä**
12 huoneinen talo, kaikki mukavuudet, tammella valmistettu sisältä. Lotti 60x120, jakautuen kahdelle kadulle, autotalli, joka maksaa nyt $1000 raknenettaessa. Tämä on yksi parhaimpia paikkoja, juuri suomalaisten asutuksien keskuudessa Sault Ste Mariessa.
Kysykää:
J. B. ADAM
24 Queen St. E. Sault Ste Marie, Ont.

# Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, ~~1½ senttiä~~ sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

**Canadian National Express Money Ordereita** Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post money ordereissa.

**Rahaa Suomeen Vapauden** kautta. Aina päivän korkein kurssi.

**Suomalainen suutariliike** tekee kaikkia ammattiin kuuluvaa työtä. Vanhat kengät korjataan, käyttäen hyviä tarpeita. Hinnat kohtuulliset. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

**Hieroja ja luonnonparantaja** ottaa vastaan kaikenlaisia sairaita. **Alma Aarnio,** Monks St. 22, Box 1908. Puhelin 272.

**Reumatismin** ja kaikki ilmenevät taudit parannan ilman myrkkyä, annan myös hierontaa asunnollani, Copper Cliffin tien varressa, entinen Procterin asunto. **Otto Ylönen,** Sudbury, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

## HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri **Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.**

**Werne Koivula,** Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

**Kotileipomo** valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

**The Maine Tailoring Co.** Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort Williamin, Ont.

**C. A. Stenback,** välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

SOO, ONT.

**Hinsberger Harness Companylta** saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

**Kelloseppä.** Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson ave. Port Arthur.

**Hierontaa sähkön kanssa,** Mrs. Hamlin, 246 Pearl St. Port Arthur.

**Hierontaa** kotona ja kodeissa antaa **U. Hurme.** 244 Angus Street.

TORONTO, ONT.

**Suomalainen hieroja ja sairaanhoitaja Torontossa. — J. Karppi, 306 Adelaide St. W.**

**Suomalainen Ruokala** odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

**Räätäliliikkeeni sijaitsee** N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

**Teen parturintyötä** palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

**Shub Bros.** Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

**E. Junellin ja Akan** makeismyymälä on 65—4th Ave, Timmins.

KIRKLAND LAKE, ONT.

**Rob Lindforssin sauna** avoinna joka lauantai kello 1:destä 12:sta yöllä.

## Vuokrattavana

**Neljä huoneineen pienitalo kalustoineen. Lähempiä tietoja antaa**

**J. Seppälä**
**Sudburyn Saunalla.**

# Sudburysta

**Pihtiputaalta on viime** huhtikuulla lähtenyt Ontarioon vapaaehtoisia suojeluskuntalaisia, talollisen poika Matti Koljonen ja palstatilallisen Kalle Pasanen, kumpikin kotoisin Pihtiputaan kirkon kylästä.

**Pankaappa muistiinne,** että ensilauantaina on ne ompeluseuran iltamat, joissa tullaan suorittamaan monipuolinen ohjelma, m.m. esitetään kaksi näytöskappaletta 'Hunajaa ja pippuria' piruilu 3:ssa täräyksessä, sekä kaunis laulunäytelmä "Uunin takana" 1:ssä näytöksessä. Viime mainitussa kappaleessa tulevat esiintymään paikkakunnan parhaat lauluvoimat, joten se on takeena kappaleen hyvästä esityksestä. Joka on nähnyt 'Laululintusen' ei myös jätä tätä kappaletta katsomatta. Lähemmin ilmoituksissa.

**Toveri Terhon läksijäiset,** jotka täkäläiset toverittaret olivat järjestäneet viime tiistaiksi osaston talolle muodostuivat melko onnistuneeksi proletaariseksi illanvietoksi.

Poismuuttavalle toverille annettiin toveripiirin puolesta hopeainen savukekotelo muistojahjana ja kiitollisuuden osoituksena siitä uhrautuvaisuudesta, jolla hän on ottanut osaa järjestötoimintaan yleensä ja ennen kaikkea toimiessaan osaston näytelmäseuran johtajana. Tämän lisäksi omistettiin hänelle muutamia tunnustuksen sanoja, joihin hän kiittäen vastasi luvaten vast'edeskin parhaansa mukaan toimia työväenluokan vapaustaistelun hyväksi. Tilaisuus tarjoiluineen ja ohjelmineen jätti hauskan muiston.

Toveri Terho matkusti viime perjantai-illalla Chicagoon jossa hän ryhtyy työskentelemään Daily Worker'in kirjapainossa. Toivotamme hänelle entistä parempaa toimintatarmoa.

**Toissa lauantaina esittivät** Creighton osaston näyttelijät vierailunäytäntönä Sudburyssa sen kuuluisan vallankumousnäytelmän «Itsevaltiasta väkevämpi». Kappale on ehdottomasti yksi parhaita agitatsioonikappaleista. Mutta samalla on se pituutensa sekä henkilökunnan suhteen oikeastaan ylivoimainen seuranäyttömöjä varten. Luonnekuvaukset Liecbnecthistä, Luxemburgista, Kaiserista jne. ei ole helppoja esiin loihtia.

Huolimatta vaikeuksista tempasi esitys katsojat mukaansa. Pääosan esittäjä tov. Luoto onnistui Fridenkamphina (Leicbnecthinä) erittäin hyvin, lukuunottamatta neljättä näytöstä jossa roolin muistamattomuus teki vähän kiusaa. Fridenkamphin pikku tyttö Maria (esittäjän nimeä en tiedä) ansaitsee kiitoksen kunnollisesta esiintymisestään. Noskelainen valtiopäivämies (en tiedä esittäjän nimeä) ja provokaattori loihti esiin todellisen keljun vallan mainiosti. Keisarin osan esittäjä oli myöskin paikallaan. Vaan kenraaleilta ja samaten sotilailta puuttui preusilainen ryhti. Tutustumattomuus näyttämöön johdatti myöskin epämukavuuksiin ovien nurinpäin avaamisesta y.m.

Odotamme Creighton tovereita toistekin tulemaan vierailunäytännölle.

**..Taistelu rikkikaasua vastaan.** Kuten tunnettua on täkäläisten nikkelisulimoitten rikkikaasut ja savut tehneet lähiseudun kasvullisuudelle suurta haittaa. Varsinkin maanviljelys on kärsinyt siitä äärettömän paljon, sillä nikkeliyhtiöt ovat saaneet farmarien korvausvaatimukset tingittyä melko mitättömiksi. Maakuntahallituksen maanviljelysosasto on nyt perustanut Sudburyn läheisyyteen Blizzar Valley'n kokeilufarmin, missä tullaan kokeilemaan missä määrin nuo kaasut estävät farmarien viljelyksen kasvullisuutta. Tarkoituksena on myöskin kokeilla eikö voitaisi kehittää rikkikaasua ja savua kestäviä viljalajeja ja siten vapauttaa nikkeliyhtiöt korvausvelvollisuudesta ja työntää siten koko kuorma farmarien niskoille.

**Isoa rokkoa liikkeellä.** Sudburyn terveyslautakunnan huomioon on tullut kaikein vaarallisinta laatua oleva iso rokko tapaus ja tiukkaan toimenpiteiseen on ryhdytty sen levenemisen ehkäisemiseksi. Sen uhrina on eräs Narcisse Gervais, Dill nimisestä, paikasta. Hänen paranemisestaan ei ole toiveita. Hän tuotiin St. Josephin sairaalaan ,vaan sen jälkeen on hän viety eristettyyn sairaalaan ja on häntä hoitamassa kaksi harjaantunutta sairaan hoitajatarta ja käskynalainen palvelija.

Kaikki St. Josephin sairaalassa olevat sairaat on rokotettu sen jälkeen kuin iso rokko tapaus huomattiin. Gervaisin vaimo kuoli pari viikkoa sitten ja ilmotti häntä hoitanut lääkäri kuoleman syyksi munuaistaudin. Vaan nyt on tultu siihen vakaumukseen että nainen kuoli isoon rokkoon ennenkuin tauti ehti puhjeta. Kaksi viikkoa, jotka ovat kuluneet ennenkuin mies sairastui, on taudin tavallinen kehitys kausi.

Tohtori Dales ehdottomasti vaatii Sudburyn aikuisen väestön rokottamista, suurin osa lapsista ollen rakotettuja.

# Tohtori Koljonen

Tulee ottamaan vastaan sairaita Port Arthurissa toukokuun 23—24 päivinä.

Lähemmin paikallisesti.

# Rakennus lottia myytävänä

More mainin ja Copper Cliffin tien varrella. Hinnat $125.00 ylöspäin. Helpot maksuehdot. Kysykää edustajamme J. A. ERICKSON konttorista No. 5 Huron Chambers Phone 645.

**S. E. WRIGHT & SON, Omistajat**
**Sudbury, Ont.**

# Kiitoslause

**Toverillisen kiitoksen lausun kaikille niillle, jotka olivat järjestäneet osaston talolle hauskan jäähyväis-illatsun lähtöni johdosta, samalla antaen minulle kauniin lahjan. Lausun siis kiitokseni ja luokkataistelu-tervehdykseni teille kaikille.**

**Toveruudella N. Terho.**

# Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä ovat Suomesta tänne vuonna 1916 tulleet vanhempani Greetta ja Wiljam Tikkanen? Tätä tietoa haluaa heidän poikansa Leonard Tikkanen. Osote: Consulate of Finland, 518 St. Catharine St., Montreal, Canada.

Haluaisin tietää missä on Väinö Linholm, kotoisin Saarijärveltä, V. L., tullut Canadaan viime syksynä. Jos huomaat tämän, niin ole hyvä ja kirjota, tahi jos joku hänen tuttavistaan tietää hänen olinpaikastaan, olisi hyvä jos ilmoittaisi minulle. **Matti Kallio, Levack, Ont.**

Haluaisin tietää missä on serkkuni Lauri Jokinen kotoisin Saarijärveltä, W. L., tullut Canadaan tänä keväänä, oleppa hyvä ja kirjota tahi jos joku hänen tuttavistaan tietää hänen olinpaikastaan, olisi hyvä jos ilmoittaisi minulle. **Paavo Kokkila, Levack, Ont.**

## HALUTAAN

**HALUTAAN TYTTÖ**

taloustyöhön, pieneen perheeseen. Käykää kysymässä ja sopimassa palkasta P. J. Cliff, No. 1 Mullian Terrace, eli soittkaaa 85, Sudbury.

. **Rouva haluaa** päivisin työtä. Hiljan Suomesta tullut. Vastaus kirjeellisesti. Box 69, Sudbury, Ont., Canada.

# Tohtori suutarina

Romanian Kanaatissa, Uralin kaupungissa, on nähtävänä seuraava ammattikilpi: «Tohtori Joseph Teglasy, herrain ja naisten suutari». Liikkeen omistaja on lakitieteen tohtori, syntynyt Hermanstadissa ja 35 vuoden vanha. Hän tuli 1913 hallintovirkamieheksi. Temesvarin komitaattiin. Alue joutui sittemmin Romanialle. Hän vannoi kyllä valan uudelle valtakunnalle, mutta kun ei osannut maan kieltä, huomasi hän mahdottomaksi menestyä omalla alallaan. Hän meni suutarinoppiin ja päästyään kisällisiksi osti pienen liikkeen, omistautuen sitten kokonaan uuteen ammattiin. Hän sanoo nyt suutarina ansaitsevansa paremmin kuin ennen lakimiehenä. Tämän johdosta olisi kehoitettava taikka huonoja juristeja antautumaan suutareiksi. Sillä tattoman paljon on tässäkin maassa lakimiehiä, jotka avat taipumuksiltaan paremmin suutareita kuin lakimiehiä. Parempi sentähden olisi, että olisivat rehellisessä ja yhteiskunnallisessa hyödyllisessä suutarin ammatissa eivätkä sotkisi lakiasioita.

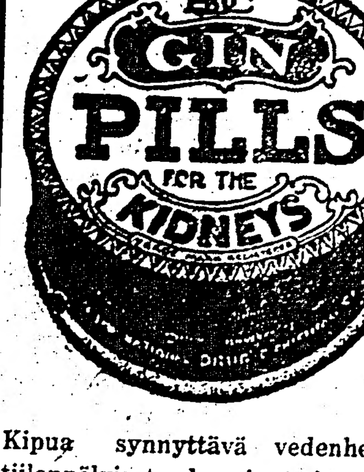


Kipua synnyttävä vedenheitto, tiilenpölyiset ulostukset ja päänsärky saavat pikaisen avun

GIN PILLSEILLÄ

Hakekaa laatikko tänään.

50c. kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

NAT. DRUG & CHEMICAL CO. OF CANADA, LTD.
Toronto — Canada.

## Yhdistetty Näytelmä, Laulun ja Soiton johtajan paikka

Toronton Suomalainen osasto julistaa yhdistetyn näytelmän, laulun ja soiton johtajan paikan avonaiseksi. Toimi on vakituinen. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä toukokuun 31 päivään mennessä, jos on halukkaita, niin toimia voi hakea erikseen myös. Näytelmän johtajan toimi sekä soiton ja laulun johtajan, joista edullisemmat tarjoukset otetaan huomioon. Hakemukset on osotettava osotteella 957 Broadview ave.

JOHTOKUNTA.

**Erikois matkustajajuna Torontosta Owen Soundiin tarkotuksella auttaa Presbyterian kirkolliskokoukseen menevien edustajien matkaa.**

Tarkotuksella tehdä yllämainittuun kokoukseen menevien edustajien matka mahdollisimman mukavaksi, on Canadian National Rautatie asettanut ylimääräisen matkustajajunan Torontosta Owen Soundiin keskiviikkona, kesäk. 4 p., lähtien tämä juna Union asemalta kello 12,20 j.pp., standard aikaa, lähtien edelleen Bramptonista kello 1.05 j.pp., Georgetownista 1.25 j.pp., Actonista 1.40 j.pp., Guelphista 2.00 j.pp., Palmerstonista 3.15 j.pp., saapuen Owen Soundiin 5.45 j. pp.

Erikoisen hyvät mukavuudet ovat valmistetut tätä matkaa varten. Koko juna tulee olemaan standard Canadian National Rautatien vaunuilla varustettu, kuuluen siihen ruokailu ja näköalavaunu y.m.

Täydellisiä tietoja saa kaikilta Canadian National Tiketti Akenteilta.

## «Suomi» lapamato lääke

Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.

Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.

Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Post vapaasti.

**KALEVA APTEEKKI**
**K. G. K. NYMAN.**
**168 So. Algoma St. Port Arthur — Ont.**

# New Baking Co.

**Box 1306, Timmins — Ont. —**

valmistaa korppuja, kuivaa leipää, y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

**Tilauksia lähetetään myöskin** ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

# "Nyal"

## ruuansulatuslääke

**Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.**

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

**SUDBURY DRUG CO.**
**Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.**

## Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

**A. PELKOLA**

7 Finland St. — Phone 194

## Shankman Brothers

**Liha- ja ruokatavarakauppa**
Heiniä, kauroja ja jauhoja. Suositellaan suomalaiselle väestölle
— Phone 117 —
P. O. Box 549 Timmins, Ont.

**DR. P. R. WILSON**
**Hammaslääkäri**
**Marshall-Eccleston Block, Timmins.**
**Post-Office Block**
**SCHUMACMER,**
**Vapaa tarkastus ja neuvottelu.**

## Dr. H. STITT

**Hammaslääkäri.**
**Sudbury, Ontario**
**Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen**

## F. A. RICARD

**Tukku- ja Vähittäiskauppa.**
**RAUTATAVARAKAUPPA**
**Elm St., Sudbury, Ont.**

## Dr. A. J. HAYES

## Selkärankalääkäri

**14½ Lang St. Cobalt, Ont.**

## LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita.

## DR. F. C. FRASER

**HAMMASLÄÄKÄRI**
**Johnson Block**
**(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)**
**Phone 157.**

# Canadian National Railways

## "THE NATIONAL"

**Sudburysta Winnipegiin ja lännelle 8.05 aamulla.**
**Sudburysta Torontoon, itään ja etelään 9.15 illalla.**

**A. G. BELL, City Ticket &Freight Agt.**
Sudbury — Ontario

**W. E. G. BISHOP, District Pass. Agt.**
North Bay — Ontario.

**Saapuu 8.55 aamulla Sudburyyn. Makuuvaunu matkassa. — Saapuu Torontoon 7.20 aamulla.**

**Lähtee 9.15 illalla Sudburysta. Lähtee Torontosta 10.45 illalla.**

## AṢIANAJOTOIMISTO

Valmistamme huolellisesti kauppakirjoja, valtakirjoja sekä muita asiakirjoja, sekä huolehdimme lakiasioista.

Hankimme lainoja tämän piirin kiinteimistöä vastaan sekä toimitamme pieniä irtaimistolainoja.

Hankimme passeja Yhdysvaltoihin sekä muualle matkustamista varten.

Valmistamme Canadan kansalaispaperihakemuksia.

Kirjotamme palovakuutuksia sekä henkivakuutuksia.

**J. JARVIS** — **J. G. WAGNER.**
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa.
**Bax 1181** — **Puhelin 1723** — **Sudbury, Ontario.**

# Bay Street Meat Market

**(UUSI SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.)**
Puhelin 2713 North
**288 Bay St. — Port Arthur, Ont.**

**Myy halvimmalla kaikkia eri lajeja lihaa, tuoretta ja suolattua kalaa**

**Ensiluokan tavara. Hyvä kohtelu.**

Linjalle huolellinen ja nopea lähetys.

**F. ENGSTRÖM H. KANTOLA**

# John Palon

**Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.**

**JOHN PALO**
**290 Bay St. — Port Arthur, Ont.**

## Suomalainen Ruokatavarakauppa
## International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Sillä jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

**INTERNATIONAL GROCERY**
**292 Bay St. — Port Arthur, Ont.**

## GRANT & HISCOCK.

## Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat

Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

## DOWNEY & DUCHARME

**Hautaantoimittaja, huonekalujen päällystäjä ja kuvaraamien laittaja**
Phone 392 tai 1226,
**McCOOL BLOCK — SUDBURY, ONT.**

## TARMO OSUUSRUOKALA

Parhaan ja halvimman ruuan saatte TARMOSTA
**316 Bay St. — Port Arthur, Ont.**

## Walter Luoma
# Autoliike

**Parturiliike samassa paikassa**
**Puhelin 121 — Elgin katu 12**
**SUDBURY, ONT.**

**RUOKAA SAATAVANA**
**aterioittain ja viikottain.**
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
**NEW WASHINGTON CAFE**
**Elm St., Sudbury, Ont.**

## Autonajuriliike

**Kuorma- ja matkustaja-auto on aina saatavana**
**Victor Olson — Ollikkala**
— Puhelin 766 —
199 Secord St. Port Arthur, Ont.

**SELKÄRANGANASETTAJA**
**Dr. Jas Newburn**
Kiropraktori-spesialisti
— Phone 1331 —
**104 Stafford Blk, Sudbury, Ont.**

## "TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

## Erikoista

**Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.**

**«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA**

## Canadian Baggage Transfer

**Johtava kuorma-ajo komppania**
**Phone 259 — 34 Lorne Street**
**SUDBURY, ONT.**
**Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.**
**Auki yöllä ja päivällä**